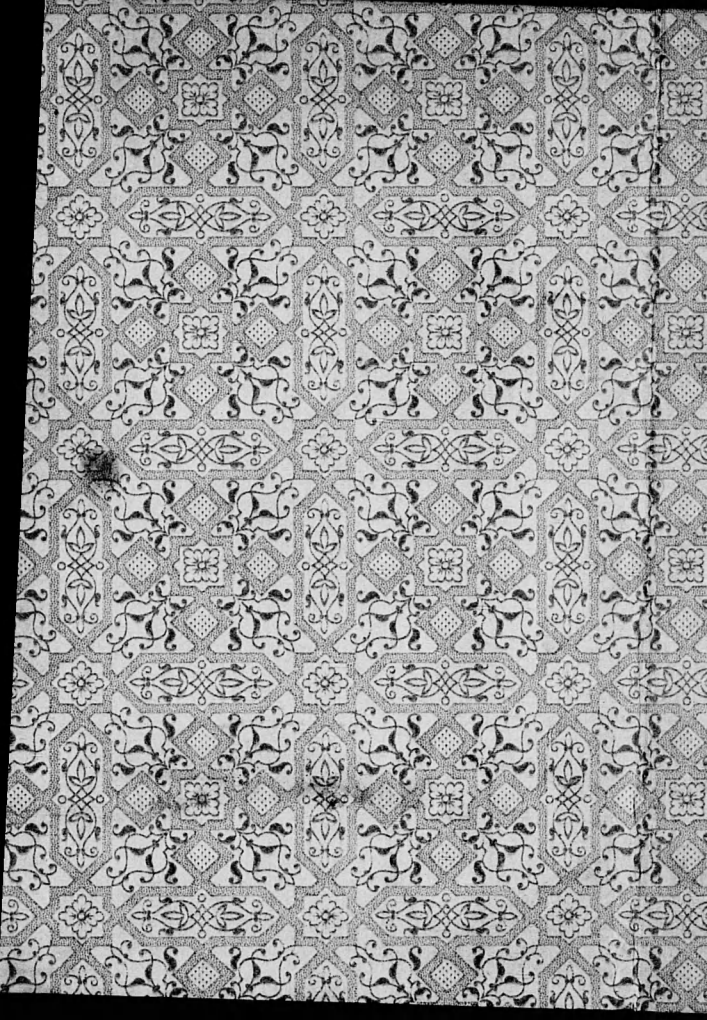

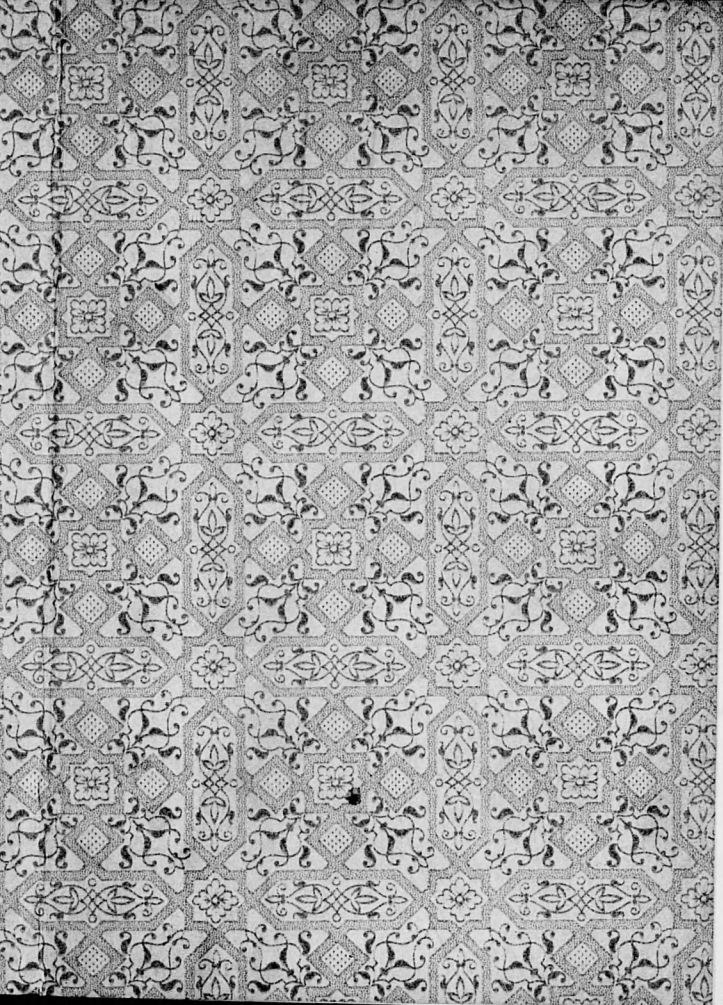
Vak 119

VIER
NOVENEN

88

VIER NOVENEN.

3431014-100
1000

VIER

NOVENEN

VOOR DE

Leden der Derde Orde

VAN DEN

H. FRANCISCUS VAN ASSISIË

met een aanbevelend voorbericht

VAN

PATER F. X. M. AGHINA. *QTH.*

AMSTERDAM — G. BORG — 1890.

IMPRIMATUR:

AMSTELODAMI,
die 31 Maji 1890

F T. H. VAN OGTROP,
Libr. Cens.

VOORWOORD.

*Dit keurig uitgevoerde werkje wordt uwe gods-
vrucht aangeboden door een vurigen vereerder van
den Serafijnschen Vader Franciscus en getrouw lid
zijner Derde Orde.*

*Het is bestemd, om de vereering der Onberlekte
Ontvangenis, de devotie tot den H. Franciscus van
Assisië en zijne vorstelijke kinderen, Ludovicus en
Elisabeth, in de harten der zonen en dochters van
dien grooten Aartsvader meer en meer te verleven-
digen.*

*Overoud is de lofw aardige gewoonte in de H. Kerk,
de geloovigen door negendaagsche oefeningen tot eene
waardige viering der feesten van Gods lieve Hei-
ligen voor te bereiden. De overweging hunner
heldhaftige deugden, de beschouwing der zeldzame
voorrechten, uit den rijken schoot des Hemels zoo
mild hun toegedeeld, trekken als met zoet geweld
de harten van het aardsche los, en sporen ons
krachtdadig aan hunne voetstappen met groote ge-
trouwheid te drukken.*

*De eerste en voornaamste vrucht toch dier ver-
eering is de navolging van hun heiligen levenswandel.
Daar wij echter, onze menschelijke zwakheid in
aanmerking genomen, gemakkelijker bewonderen dan
navolgen, zoo behooren die vruchtbare overwegingen
vergezeld te gaan van vurige en volhardende gebeden,*

In de kracht des gebeds zijn de Vrienden Gods tot zulk eene groote heiligheid opgeklommen.

In de kracht des gebeds, ondersteund door hunne allesvermogende voorbede, zullen ook wij onze zwakheid overwinnen, en met moed den doornigen weg van hun verstorven leven bewandelen.

Gij, die de kinderen zijt der Heiligen en de vrucht van hun arbeid en tranen, neemt met groote godvruchtigheid dit boekje ter hand. Het zal spreken tot uw verstand en uw hart met eenvoudigheid van woorden; tot uw verstand om het te verlichten; tot uw hart, om het te verwarmen.

Het zal u een hemelsche spiegel zijn, waarin gij duidelijk zult zien, wat die Seraphijnen der goddelijke liefde, in navolging van Jesus en Zijne lieve Moeder, in de dagen hunner sterfelijkheid deden, om het Koninkrijk des Hemels te winnen. In heilige verzuchtingen en gebeden zult gij u nederstorten voor den troon der goddelijke genade; en met u en voor u zullen zij bidden, de Onberlekte in hare Ontvangenis, de Seraphijnsche Vader Franciscus en de Schutsheiligen zijner Derde Orde, Ludovicus en Elisabeth. Gods Hart zal getroffen worden, en uit de verheerlijkte Wonden der Verlossing zullen stroomen van hemelsche gunsten en zegeningen de schitterende belooningen zijn uwer innige en waarachtige godsvrucht. Zoo zult gij waardig de feesten der Heiligen vieren, en ook eenmaal de deelgenooten hunner hemelsche vreugde zijn.

fr. F. X. M. AGHINA,
Ord. Sti. Francisci.

*Feestdag van den H. Bonaventura
Amsterdam, 1890,*

G. BORG, AMSTERDAM

O MARIA SINE LABE CONCEPTA,
ORA PRO NOBIS!

NOVEEN

om zich voor te bereiden tot het feest der

ONBEVLEKTE ONTVANGENIS.

29 November, 1e dag.

Kom, H. Geest, vervul de harten uwer geloovigen, en ontsteek in hen het vuur uwer liefde.

V. Zend Uwen Geest en zij zullen herschapen worden.

R. En gij zult het aanschijn der aarde vernieuwen.

Laat ons bidden.

God, die de harten der geloovigen door de verlichting van den H. Geest hebt onderwezen, geef dat wij in dienzelfden Geest de ware wijsheid erlangen en ons altijd over zijne vertroosting verheugen. Door Christus onzen Heer, Amen.

VOORBEREIDEND GEBED VOOR ELKEN DAG.

Allerzuiverste Maagd, onbevlekt ontvangen, en van het eerste oogenblik af geheel schoon en zonder smet, glorievolle Maria, vol van genade, Koningin der Engelen en der menschen, ik ver-eer u nederig als de Moeder mijns Verlossers: Hij zelf, ofschoon God, heeft mij, door zijne achting, door zijn eerbied en door zijne onder-werping aan U, geleerd, welke eer en hulde ik U moet brengen. Gewaardig U, bid ik U, aan te nemen al wat ik U gedurende deze Noveen zal toewijden goedgunstig te aanvaarden. Gij zijt de veilige schuilplaats der loetvaardige zondaars; ik heb dus reden om mijne toevlucht tot U te nemen. Gij zijt de Moeder van barmhartigheid; gij zult dus niet anders dan bewogen kunnen worden bij het zien van mijne ellende. Gij zijt, na Jesus Christus al mijne hoop; waarom zou mijn teeder vertrouwen in U, U niet welgevallig zijn! Maak mij dus waardig uw kind genoemd te worden, opdat ik met gerustheid kunne zeggen: Toon dat gij onze Moeder zijt.

Hierna het gebed, dat voor de 9 achtereenvolgende dagen is aangegeven.

Zie mij hier aan uwe eerbiedwaardige voeten, o onbevleete Maagd. Ik verheug mij van gansch harte met U, dat gij, van eeuwigheid af zijt gekozen tot Moeder van het eeuwige Woord, en bewaard voor de erfzonde. Ik dank en zegen de allerheiligste Drieëenheid, die U met zulke voorrechten in uwe Onbevleete Ontvangenis heeft

verrijkt, en ik smEEK U nederig mij; de genade te verwerven, om de treurige gevolgen te overwinnen, welke de erfzonde in mij heeft voortgebracht. Ach! geef dat ik daarover moge zegevieren, en nooit ophoude mijn God lief te hebben.

Vervolgens voor elken dag:

Litanie der Onbevleete Ontvangen.

Heer, ontferm U onzer!
Jesus Christus, ontferm U onzer!
Heer, ontferm U onzer!
Jesus Christus, hoor ons!
Jesus Christus, verhoor ons!
God, Hemelsche Vader, ontferm U onzer!
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.
God, Heilige Geest, ontferm U onzer!
Heilige Drievuldigheid, een God, ontferm U onzer!
Heilige Maria, Maagd zonder zonde ontvangen, bid voor ons!
Heilige onbevleete Maagd,
Onbevleete Dochter van God den Vader,
Onbevleete Moeder van God den Zoon,
Onbevleete Bruid van God den H. Geest,
Onbevleete Maagd, zetel der H. Drievuldigheid,
Onbevleete Maagd, beeld van Gods wijsheid,

Bid voor ons!

Onbevleete Maagd, die uit het koninklijke bloed
 van David gesproten zijt, bid voor ons!
 Die den kop van de helsche slang verplet-
 terd hebt,
 Die voor ons over de erfzonde hebt ge-
 zegepraald,
 Dageraad van de zon der gerechtigheid,
 Levende ark die het dierbaar Lichaam
 van onzen Zaligmaker bevat,
 Weg, die ons tot Jesus leidt,
 Koningin des Hemels en der aarde,
 Uitdeelster der genade,
 Haven van het Hemelsch *Jerusalem*,
 Bruid van den kuischen Josef,
 Schitterende ster die de wereld verblijdt,
 Onoverwinnelijk bolwerk van de strijdende
 Kerk,
 Roos in het midden der doornen,
 Olijfboom der velden,
 Voorbeeld van alle volmaaktheid,
 Steun van ons Geloof,
 Bron van Goddelijke Liefde,
 Onwedersprekelijk teeken van voorbeschik-
 king,
 Regel van de volmaaktste gehoorzaamheid,
 Anker onzer behoudenis,
 Licht der Engelen,
 Kroon der Aartsvaderen,
 Roem der Profeten,
 Koningin der Apostelen,
 Sterkte der Martelaren,
 Deugd der Belijders,
 Zuiverheid der Maagden.
 Vreugd van hen, die in U hopen,

Onbevleete Maagd,

Bid voor ons!

Onbevlekte Maagd, Genezing der zieken, bid voor ons!

Onbevlekte Maagd, Voorspraak van alle zondaren, bid voor ons!

Onbevlekte Maagd, Vrees der ketters, bid voor ons!

Onbevlekte Maagd, Teedere Beschermster van alle Broederschappen en Instellingen ter uwer eer opgericht, bid voor ons!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, vergeef ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer, Heer!

Jesus Christus, hoor ons!

Jesus Christus, verhoor ons!

O Maagd, onbevlekt in uwe Ontvangenis, bid voor ons!

Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

GEBED.

Almachtige, eeuwige God, die aan Uwe Kerk toelaat, de Onbevlekte Ontvangenis van de Moeder uws Zoons te vieren; verleen, smeeke wij U, dat degenen, die hier op aarde godvruchtig de gedachtenis daarvan houden, eenmaal in den Hemel de eeuwige vreugde mogen genieten, waarmede Gij de uitverkorenen overlaadt. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

V. Gij zijt geheel schoon, Maria.

R. Gij zijt geheel schoon, Maria.

V. En de erfsmet is niet in U.

R. En de erfsmet is niet in U.
V. Gij zijt de glorie van Jeruzalem.
R. Gij zijt de vreugde van Israel.
V. Gij zijt de eer van ons volk.
R. Gij zijt de voorspreekster der zondaars.
V. O Maria.
R. O Maria.
V. Allervoorzichtigste Maagd.
R. Allergoedertierendste Moeder.
V. Bid voor ons.

V. In uwe ontvangenis, Heilige Maagd, zijt
gij onbevlekt geweest.

R. Bid voor ons den Vader, wiens Zoon gij
gebaard hebt.

Laat ons bidden.

O God, die door de Onbevleete Ontvangenis
der Heilige Maagd uwen Zoon eene Hem waar-
dige woonstede hebt bereid, geef, bidden wij U,
Gij die Maria van alle zonde bewaard hebt om
de verdiensten van den dood Uws Zoons, dat
wij, van alle zonden gezuiverd, door hare voor-
spraak tot U mogen komen. Wij smeeken U
dit door denzelfden Jesus Christus onzen Heer.

O God, Herder en Regeerder van alle geloo-
vigen, sla een genadig oog op uwen dienaar
N., dien Gij aan het hoofd Uwer Kerk hebt wil-
len plaatsen. Geef hem, bidden wij U, dat hij door
woord en voorbeeld degenen voorga over wie
Gij hem gesteld hebt, opdat hij met de hem

toevertrouwde kudde tot het eeuwige leven
moge geraken.

O God, onze toevlucht en onze kracht, gij
die de oorsprong onzer godsvrucht zijt, steun
de vrome gebeden uwer Kerk; geef, dat het-
geen wij met volharding vragen, wij ook werk-
dadig mogen volbrengen. Door Christus on-
zen Heer.

R. Amen.

Op de andere dagen al het voorgaande, met uitzon-
dering van het gebed dat dagelijks veranderd wordt,
als volgt:

30 November, 2e dag.

Onbevleete lelie van zuiverheid, o Maria, ik
verheug mij met U, dat gij, van het eerste
oogenblik uwer Ontvangenis af, overladen zijt
geworden met genaden en begiftigd met het
volle gebruik uwer rede. Ik dank en aanbid
de Allerheiligste Drievuldigheid, die U met zulke
verhevene gaven heeft verrijkt; ik ben be-
schaamd voor U, op het gezicht van mijne
geestelijke armoede. Gij werdt geheel vervuld met
de hemelsche genaden: ach! deel ze aan mijne
ziel mede en geef dat ik deel hebbe aan de
schatten uwer Onbevleete Ontvangenis.

1 December, 3e dag.

Geheimzinnige roos van zuiverheid, o Ma-
ria, ik verheug mij met U, dat gij roemrijk

in uwe Onbevleete Ontvangenis gezegevierd hebt over den helschen slang, dewijl Gij zonder de smet der erfzonde ontvangen zijt. Ik dank en loof van ganscher harte de allerheiligste Drievuldigheid, die U zulk een voorrecht verleende, en ik smeeek U mij de genade te verkrijgen om al de hinderlagen des duivels te overwinnen en mijne ziel niet door de zonde te besmetten.

2 December, 4e dag.

Spiegel van zuiverheid, o Onbevleete Maagd, ik verheug mij bovenmate als ik zie dat Gij van uwe Ontvangenis af met de verhevenste en volmaakste deugden en tevens met al de gaven van den H. Geest verrijkt zijt. Ik dank en loof de Allerheiligste Drievuldigheid die U met zulke voorrechten overlaadde. Ik smeeek U, o medelijdende Moeder, mij de genade te verkrijgen om de deugd te beoefenen en mij ook waardig te maken de gaven en de gunsten van den H. Geest te ontvangen.

3 December 5e Dag.

Helder schijnende maan van zuiverheid, o Maria, ik verheug mij met U dat het geheim uwer Onbevleete Ontvangenis het begin is geweest van het heil des menschelijken geslachts en de blijdschap der gansche wereld. Ik dank en zegen de Allerheiligste Drievuldigheid, die U aldus verheven en verheerlijkt heeft. Ik

smeek U, mij de genade te verkrijgen om mijn voordeel te doen met uw lijden en den dood van uwen Zoon Jesus, opdat zijn Bloed, aan het kruis gestort, niet nutteloos voor mij zij, maar ik mijne zaligheid bewerke, en heilig leve.

4 December, 6e dag.

Schitterende ster van zuiverheid, o Maria, ik verheug mij met U, dat uwe Onbevleete Ontvangenis zooveel vreugde heeft verschaft aan al de Engelen van het Paradijs. Ik bedank en zegen de allerheiligste Drievuldigheid, die U met zulk een schoon voorrecht heeft verrijkt. Ach! geef dat ik zelf eenmaal deelgenoot van die vreugde moge worden en ik, in gezelschap van de Engelen, U moge loven en zegenen gedurende de gansche eeuwigheid.

5 December, 7e dag.

Dageraad, bron van zuiverheid, o Maria onbevlekt, ik verheug mij met U, en ik bewonder hoe gij, op het oogenblik zelf van uwe Ontvangenis, bevestigd zijt geworden in de genade, welke gij altijd bewaard hebt. Ik dank en verhef de allerheiligste Drievuldigheid, die U alleen met dit bijzonder voorrecht heeft versierd. Ach! verkrijg voor mij, o heilige Maagd, de genade om de zonde oprecht te verfoeien, en steeds meer dan ieder ander kwaad, en geef dat ik liever sterve dan die ooit weder te bedrijven.

6 December, 8e dag.

Zonne zonder vlek, o Maagd Maria, ik verheug mij met U, en ik wensch U geluk dat God U in uwe Ontvangenis met zooveel overvloed heeft begunstigd van genaden als nimmer de Engelen of de Heiligen te zamen, met al hunne verdiensten bezaten. Ik dank en bewonder de zeer groote vrijgevigheid der allerheiligste Drievuldigheid, die U met zulk een voorrecht verrijkt heeft. Ach! geef dat ik beantwoorde aan de genade Gods, en dat ik die nooit meer misbruike. Verander mijn hart, en geef dat mijne bekeering van dit oogenblik af dagteekene.

7 December, 9e dag.

Schitterend licht van heiligheid, en spiegel van zuiverheid, onbevleete Maagd Maria, o mijne Moeder, nauwelijks waart gij ontvangen of gij loofdet uwen Heer en bedankte Hem voor het onbeschrijflijk groote voorrecht u geschonken. Geef dat mijn hart steeds van dankbaarheid jegens Hem vervuld zij, en dat mijne tong Hem immer waardig love: dat het liefdevuur uws harten mijn arm hart doorgloeie, en ik met elken nieuwen dag, die zijne goedheid mij schenkt, mijnen God meer en meer beminne. Kom mijne ziel in het sterfuur vertroosten en geleid haar in het Rijk der eeuwige Liefde, in het hemelsch Paradijs. Amen.

t
-
t
n
-
n
-
e
n
f

el
o
n
n
e-
k-
ne
f-
e,
id
e.
en
in

G. BORG, AMSTERDAM.

S. FRANCISCUS SERAPHICUS.

NOVEEN

ter eere van den Seraphynschen Vader

DEN

H. FRANCISCUS VAN ASSISIË.

*gevolgd naar die, welke
plechtig te Rome in de Kerk der Minderbroeders
te Ara Coeli gehouden wordt.*

De dagelijksche oefening begint met de volgende hymne:

I

Plaude, turba paupercula
Patre ditata paupere:
Laudis propina pocula
Sacro depressa ubere.

2

Hic simplex, rectus, hu-
milis,
Pacis cultor amabilis
Lumen in vase fictili
Ardens, lucens in fragili.

Juicht, gij leden der
arme familie, die een rij-
ken schat bezit in een
armen Vader; reikt den
beker des lofs uit een
toegewijd hart.

Franciscus was een-
voudig, rechtvaardig, ne-
derig, een beminlijke
voortplanter des vredes,
een brandende fakkel in
een leemen vat, een
schitterend licht in een
broos vat.

3

Vili contactus tegmine,
Sancto calescens Flamine,
Inter Coeli charismata.
Christi recepit stigmata.

4

Carnem mundumque con-
terens
Hostes malignos prote-
rens,
Auream victor meruit
Aureolam, dum docuit.

5

Pauper. nudus egreditur;
Coelum dives ingreditur;
Spargit virtutum munera;
Aegris profligat vulnera.

6

Verorum pater paupe-
rum,
Nos pauperes fac spiritu:
Consortes redde superum
Ereptos ab interitu.

7

Patri, Nato, Paraclito
Decus, honor et gloria
Sancti sint hujus merito
Nobis æterna gaudia.
Amen.

Onder het kleed der
armoede, wordt zijn hart
verteerd door de vlammen
van den Heiligen Geest,
en in een stroom van
genade, ontvangt hij de
wondteekenen van Chris-
tus.

Het vleesch en de we-
reld met voeten tredende,
de booze geesten ver-
slaande, verdient hij door
zijne daad en zijn woord
een schitterenden stralen-
krans.

Arm en naakt sterft hij;
en gaat rijk den hemel
binnen. Hij vermenigvul-
digt de wonderen en
geneest de wonden der
zieken.

Vader der ware armen,
maak ons arm van geest;
doe ons deel hebben aan
het geluk der Hemelbur-
gers, na ons aan den dood
te hebben ontrukkt.

Lof, eer en glorie zij
den Vader, den Zoon, den
Heiligen Geest, en dat
de verdiensten van dien
Heilige ons de eeuwige
vreugde verwerven.

Amen

1^e Dag.

DE NEDERIGHEID VAN DEN H. FRANCISCUS.

Was de H. Franciscus, om zijne verdiensten, in de oogen der menschen hoog verheven, in zijn eigen oogen was hij des te nietiger. Hij hield zich zelven voor den grootsten zondaar der wereld. Ten einde degenen, die zeer met hem waren ingenomen, tot andere gedachten te brengen, liet hij zijne gebreken hoog klinken, of gaf bevel aan eenigen zijner gezellen om hem met verwijten en beledigingen te overladen; hij hoorde ze met een vrolijk gelaat aan, en bedankte zijn broeder, dat hij hem de waarheid had gezegd. Hij trachtte de gaven Gods te verbergen, bij voorbeeld de wondteekenen en zijne veelvuldige verrukkingen. Bracht men hem lof, zijn antwoord luidde dat hij nog niet zeker was van zijne zaligheid, dat hij slechts blaam verdiende, dat men niet wist wat er van hem zou worden. Om die diepe nederigheid, bleef hij diaken, daar hij zich geen priester durfde laten wijden.

Hij stelde er zijn geluk in te gehoorzamen. Ofschoon stichter en hoofd van zijne Orde, vroeg hij een gardiaan aan wien hij zou kunnen gehoorzamen, en zeide dat hij even gaarne aan den jongsten als aan den oudsten ordebroeder zou gehoorzamen. De Kerk, die de deugden der heiligen het best kan beoordeelen, geeft

hem bij uitnemendheid den titel van *nederige*. Hij heeft ook, ter belooning van zijne nederigheid, in den hemel eene der uitstekendste plaatsen verworven onder die welke de oproerige engelen verloren hebben, als straf voor hun hoogmoed.

GEBED.

O mijn Verlosser! in uwe school vormde zich de H. Franciscus tot de diepste nederigheid. Hij ging daarin met reuzenschreden vooruit; en ik, die beladen ben met zonden, kan den hoogmoed mijns harten niet beteugelen. Helpe mij uwe genade, om mij zelven, naar het behoort, te beschamen; geef, o mijn God, dat ik mij, even als O. H. V. steeds gelijkvormig make aan uwe goddelijke voorbeelden, en mij altijd aan uw kruis hechte, opdat ik mij niet meer late bedriegen door den geest van hoogmoed. O, glorievolle H. Franciscus, dat uwe nederigheid mij ten voorbeeld strekke! dat ik mij, even als gij, gaarne onder ieders voeten zie vertreden, en nimmer vergete, dat mijn ware goed bestaat, niet in de eer der wereld, maar in het ondergaan van vernederingen, met vreugde, ter liefde Gods.

Vijfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet*; *Eer zij den Vader*, enz., ter eere der H. vijf wonden van den Serafijnschen Vader met de Litanie.

Litanie van den H. Franciscus van Assisië.

Heer, ontferm U onzer!

Christus, ontferm U onzer!

Heer, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons!

Christus, verhoor ons! .

God, Hemelsche Vader, die Franciscus tot
Uwen dienaar hebt uitverkoren, ontferm U
onzer!

God Zoon, Verlosser der wereld, die Francis-
cus met de teekenen Uwer heilige vijf
Wonden bezegeld hebt, ontferm U onzer!

God Heilige Geest, die Franciscus met vele
liefelikheden gezalfd hebt, ontferm U onzer!

Heilige Drievuldigheid, een God, die Francis-
cus in Uwe heerlijkheid ontvangen hebt,
ontferm U onzer!

H. Maria, bijzondere blijdschap en troost van
Franciscus, bid voor ons!

H. Moeder Gods, gestadige toevlucht van Fran-
ciscus, bid voor ons!

H. Maagd der Maagden, voorspraak der ge-
heele orde van Franciscus,

Seraphijnsche Vader Franciscus,

Allerminzaamste Franciscus,

Allergoedertierendste Franciscus,

H. Franciscus, Vader der armen,

H. Francis: us, Banierdrager van Christus,

H. Franciscus, Ridder van den gekruisten

Jesus,

Bid voor ons!

H. Franciscus, Oven der liefde, bid voor ons!

Arke der heiligheid,
Versmader der wereld,
Spiegel van boetvaardigheid,
Overwinnaar der boosheden,
Navolger van Christus,
Voorbeeld der ootmoedigen,
Leidsman der dwalenden,
Steun der H. Kerk,
Meester der gehoorzaamheid,
Liefhebber des vredes,
Licht uws vaderlands,
Heraut des Allerhoogsten Konings,
Martelaar met begeerte,
Voorganger in zuiverheid,
Prediker der schepselen Gods,
Bestormer der booze begeerten,
Dienaar der melaatschen,
Verwekker der dooden,
Bijstand dergenen, die uwen voorspraak ver-
zoeken,

H. Franciscus,

Bid voor ons!

Die van uwe jeugd af zoo milddadig jegens
de armen waart, dat gij u ontkleeddet
en u met hunne armoedige kleederen
bedektet,

Die u van alles ontbloot hebt om met
meerder betrouwen te kunnen zeggen:

Onze Vader, die in den Hemel zijt,

Die u zelven het onwaardigste van alle
schepselen noemdet,

Die van Jesus zelf hebt mogen hooren:
*gaat Franciscus, en herstel mijn huis dat
vervalt,*

Die uwe H. Orde gevestigd hebt op de

gehoorzaamheid, ootmoedigheid en heilige armoede, bid voor ons!

H. Franciscus, die om de hevigste bekoringen te blussen u in de felste koude in de sneeuw wenteldet,

Die u zelve achtet de leerling van Jesus niet te zijn, tenzij gij uw vleesch kruistet,

Die van het lijden van Jesus niet kondet spreken, zonder te zuchten en te weenen,

H. Franciscus! Die de teekenen der Vijf Wonden van Jesus in uw lichaam ontvangen, en zelfs bloed gestort hebt,

Die het geluk gehad hebt het kindje Jesus uit de handen van Maria in uwe armen te ontvangen, van den middernacht tot den dageraad,

Die door de Engelen gediend en door hunne gezangen in verrukking gebracht zijt,

Die uwen geest gevende, uitriep: *Heer! leid mijne ziel uit de gevangenis, om Uwen naam te belijden,*

Ware Seraphijn, brandende in Jesus liefde,

Bid voor ons, H. Vader Franciscus.

Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

Bid voor ons!

GEBED.

O God, die uwe H. Kerk, door de verdiensten van den H. Franciscus, met nieuwe kinderen Gods zeer vruchtbaar vermeerderd en uitgebreid hebt! Geef dat wij, door zijne navolging, de aardsche dingen versmaden, en ons in de mededeeling der hemelsche gaven altoos verblijden mogen.

O Heer Jesus Christus, die, toen de wereld in de liefde verflauwde, de teekenen Uws lijdens in het lichaam van den H. Vader Franciscus hebt willen vernieuwen, om onze harten te ontvonken. Vergun ons genadig uit aanmerking zijner verdiensten, en door zijne gebeden, dat ook wij waardige vruchten van boetvaardigheid mogen voortbrengen.

O God, Heilige Geest, door wiens beleid en besturing de lotgevallen onzes levens geregeld worden! Help uwe dienaars, opdat wij, die met blijdschap de gedachtenis houden van den verheerlijkten Vader Franciscus, door zijne gebeden, en uit aanmerking zijner verdiensten, de glorie uwer Goddelijke Majesteit eeuwig genieten mogen, door Jesus Christus onzen Heer, die met U en den Vader, waarachtig God leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

IIe Dag.

DE ARMOEDE VAN DEN H. FRANCISCUS.

Men kan zeggen dat de evangelische armoede de lievelingsdeugd van den H. Franciscus was. Zijn vader drong er bij hem op aan, dat hij zijn vaderlijk erfgoed zou afstaan; hij deed afstand van alles, tot zelfs van zijn onderkleed en

van dat oogenblik, was de armoede zijn eenig deel; hij vroeg die aan God met veel gebeden en tranen.

Te Rome richtte hij zich tot de Prinsen der Apostelen om haar te verwerven; en, zulk een schoon gebed een gunstig oor leenende, gaven zij hem de verzekering dat God hem die gunst had toegestaan. Hij noemde de armoede zijne zuster, zijne moeder, zijne bruid, zijne koningin. Hij sprak altijd van de armoede met eene diepgevoelde teederheid; hij klaagde dat de menschen haar zoozeer hadden verlaten. Hij maakte de armoede tot grondslag van zijne Orde, en zeide dat God hem had geleerd dat men door de deur der armoede het kloosterleven moest ingaan. Hij droeg slechts één kleed, omgordde zich met een dik koord en ging blootsvoets. Indien iemand hem armer dan hij verscheen, deed hij zichzelf de heiligste verwijten en wekte zijn naijver op, om zich niet in liefde tot zijne dierbare armoede te doen overtreffen. Kortom, nimmer begeerde iemand zoo vurig de rijkdommen, als hij verlangde, ter liefde Gods, arm te zijn.

GEBED.

O Jesus, wie zou niet getroffen moeten zijn bij de overweging van de armoede, welke Gij en uwe heilige Moeder verdraagdet ter liefde tot ons! Dit was juist een der voornaamste onderwerpen van de beschouwingen en de tranen van O. H. V. Franciscus. Zoodra hij dan ook de uitstekendheid eener deugd ontdekt had, welke Gij op zoo schitterende wijze onderscheidt

en begunstigt, omhelsde hij haar met zooveel vurigheid, dat hij geen rust zonder haar vond. Ach, Heer! geef dat ik mij, uit overweging van zulke billijke beweeggronden, ontdoe van alle ongeregelde genegenheid voor de aardse dingen, ten einde in waarheid mijn Serafijnschen Vader te kunnen nazeggen: *Mijn God en mijn al.*

Heilige Beschermmer, verkrijg voor mij een druppel dier zoetigheid welke gij in de armoede vindt; geef, dat ik haar niet meer beschouwe met de oogen eener blinde wereld, maar met die van uwen geest; en dat ik de groote aantrekkelijkheid moge gevoelen welke zij ontleent aan het zeer arme leven van Jesus en Maria.

Vijfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet*; *Eer zij den Vader* enz. Zie bladz. 22.

IIIe Dag.

DE BOETVAARDIGHEID VAN DEN H. FRANCISCUS.

Een der gelukzalige gezellen van den H. Franciscus zeide, dat, indien de heilige stichter een sterk gestel zou gehad hebben, zooals hij dit wenschte, niemand ter wereld hem in de boetepleging van een verstorven en boetvaardig leven zou geëvenaard hebben. Van den beginne zijner bekeering af, hield hij zooveel vastetijden

in het jaar, dat de eene den andere spoedig volgde, zoodat hij schier voortdurend vastte. Zijn uitgezochtst voedsel bestond in een weinig groenten met asch of koud water, en dit deed hij, volgens zijne verklaring, uit vrees van toe te geven aan de zinnelijke neigingen door aan de behoefte des lichaams te voldoen. Indien hij om ziekte gedwongen was vleesch te gebruiken, deed hij daarvoor, aanstonds na zijne genezing, boete, door nog gestrenger te leven. Hij noemde zijn lichaam broeder ezel, omdat deze zijn last droeg, goed geslagen werd, weinig en bijna altijd slecht voedsel kreeg. Een boetekleed, de kastijding, het nachtwaken, tranen maakten zijne geneugten uit. Hij overwon de bekoring door zich in de sneeuw, de doornen en het vuur te werpen. Hij vond onophoudelijk nieuwe wijzen uit om zijn vleesch te kastijden, en had zijn lichaam zoo gewend te lijden, dat hij het geheel aan den geest onderwierp, zóódat, indien de geest een of andere nieuwe oefening van deugd ondernam, het vleesch, wel verre van zich daartegen aan te kanten, zich daarmede vanzelf scheen te vereenigen.

GEBED.

O, zoete Verlosser! welk een onderscheid tusschen het gedrag van den H. Franciscus en het mijne. Hij leidde een zuiver leven en behandelde zich zelven met hardheid; terwijl ik, die zooveel zonden heb begaan, mij zelven het leven slechts aangenaam zoek te maken, en van boetedoening niets wil hooren. O, mijn God, dat

het voorbeeld van uw leven, dat om zoo te zeggen een voortdurend lijden was, mij uit dien gevaarlijken slaap doe ontwaken en aanmoedige om liever duizendmaal te sterven dan mijne zinnelijkheid te voldoen en U daardoor te beledigen!

Daartoe besluit ik, dewijl het klaarblijkelijk tegenstrijdig is, dat een lidmaat van een met doornen gekroond hoofd zich in geneugten baadt.

O, doorluchtige Boeteling! gij hebt in uw laatste oogenblikken uw lichaam vergiffenis gevraagd voor de mishandelingen welke gij het hebt aangedaan; gedoog niet dat ik, door eene overdrevene fijngevoeligheid, mijn lichaam niet verstorven hebbende, in mijn stervensuur te vergeefs berouw gevoele dat ik voor dat lichaam te veel zorg heb gedragen.

Vijfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet*; *Eer zij den Vader* enz. Zie bladz. 22.

IVe Dag.

HET GEDULD VAN DEN H. FRANCISCUS.

Bij de eerste verschijning van den gekruisigden Jesus, hoorde de H. Franciscus hem zeggen:

Indien gij Mij wilt navolgen, verloochen u zelven; neem uw kruis op en volg Mij. De H. Franciscus gehoorzaamde onverwijld, en omhelsde het kruis met een heldhaftig geduld. Hij was zeer dikwijls in de gelegenheid om het uit te oefenen, in het volmaakte leven dat hij omhelsd had. Zijne boetepleging had hem bleek en mager doen worden, en daarom meende men dat hij van zijn verstand beroofd was, en daarom werd hij bespot. Men jouwde hem uit, en deed hem beledigingen aan; zelfs wierp men hem met steenen en slijk; maar hij deed alsof hij het niet bemerkte. Met denzelfden moed verduurde hij de kwade behandeling welke zijn vader, dieven, Sarrazenen en zelfs duivels hem deden ondergaan. Hij werd gekweld door ziekten, hevige en talloze pijnen. In zijne laatste levensjaren vooral, had hij zooveel te lijden, dat hij een geraamte geleek; men zag aan zijn lichaam slechts vel over been; en onder opzicht van het lijden, zeide hij, liever den marteldood te verduren dan drie dagen van zijne ziekte.

Intusschen had hij die smarten lief als zoo-vele geschenken des hemels. Hij dronk den bitteren kelk zoo gaarne, dat zijne kloosterbroeders zich daarover niet genoeg konden verwonderen, en in hem een nieuwen Job meenden te zien, wiens geest zich des te meer versterkte naarmate zijne levenskrachten hem meer verlieten.

GEBED.

O, mijn Verlosser! wanneer zal ik even veel vreugde in de pijnen en smarten vinden als in

de zoetigheden en de vertroostingën? Om daartoe te geraken, zou ik mij alleen uw heilig lijden behoeven te herinneren. Dan zou ik in alle dingen uwen goddelijken wil aanbidden en beminnen. Maar dit is een der groote gaven van uwen Heiligen Geest: ik vraag u die in de diepste nederigheid mijns harten. Ik vertrouw dat gij mij die zult verleenē, o mijn God! en van dit oogenblik af dank ik U voor al de droefenissen welke het U zal behagen mij over te zenden. Helaas! indien gij er mij honderdmaal meer zoudt verzenden, zouden zij toch nimmer geëvenredigd kunnen zijn aan mijne zonden; ik zal dus als een geluk beschouwen met u te lijden en mij te kunnen beroemen in uw kruis.

Dat uw geduld mij ondersteune, o glorierijke H. V. Franciscus! en dat het mij wel door-dringe van deze groote waarheid, welke gij ons zoo gaarne hebt geleerd, dat, namelijk de volmaakte vreugde en de ware glorie van degenen die God dienen juist hierin bestaat, dat zij gaarne, uit liefde tot Hem, lijden.

Vijfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet*; *Eer zij den Vader* enz. Zie bladz. 22.

Ve Dag.

DE LIEFDE VAN DEN H. FRANCISCUS VOOR GOD.

De H. Franciscus was zoo ontvlamd door de liefde Gods, dat hij een Serafijn scheen te zijn; men gaf hem dan ook den naam van den *Serafijnschen*. In den bloei des levens vormde hij het verheven besluit om nimmer de aalmoes te weigeren, die men hem ter liefde Gods zou vragen, zeggende: dat wij nog de schuldenaars der armen waren, dewijl zij ons voor eene geringe aalmoes eene onwaardeerbare zaak gaven, namelijk de liefde Gods. Die liefde was het, welke hem, in tegenwoordigheid van den bisschop van Assisië, zich deed ontdoen van al wat hij bezat, en hem verder een geheel hemelsch leven deed leiden. Die liefde was het, welke hem driemaal onder de ongeloovigen bracht, met het doel om er tot Gods glorie zijn bloed te vergieten. Die liefde was het beginsel van al wat de H. Franciscus ondernam voor het zieleheil des evennaasten. Hij meende Gods vriend niet te kunnen zijn, zonder alles te doen wat in zijne macht was om de zielen zalig te maken, die door Jesus' bloed waren vrijgekocht. Bij het hooren alleen van Gods naam, brandde de H. Franciscus van een hemelsch vuur; van daar dikwijls zijne wonderbare verkwijning en geestvervoering. Hij herhaalde dikwerf in zijne gebeden deze woorden: Mijn God en mijn al,

Eindelijk, zoo zegt ons de H. Franciscus van Sales, was de hitte van dat vuur de glorieijke oorzaak van den dood diens heiligen Patriarks.

GEBED.

O mijn God! terecht zeide de Serafijnsche leeraar, de H. Bonaventura, dat de H. Franciscus, gelijk aan een vuurkool, geheel verslonden werd door het vuur uwer liefde. Welke schande voor mij! De schepselen dienden den heiligen Ordestichter tot trappen om zich tot U te verheffen, en tot voedsel voor zijne goddelijke liefde; terwijl zij voor mij eene oorzaak zijn om elk oogeblik in uwen dienst te verslappen en uwe majesteit gedurig te beleedigen! Vergiffenis, Heer; verleen mij een vonk van het heilig vuur dat uwen vromen dienaar verteerde, opdat mij, op zijn voorbeeld, niets zoozeer ter harte moge gaan dan u te behagen en mij geheel aan de glorie van uw heiligen naam toe te wijden.

O, Serafijn van liefde! gij die in zoo hooge mate in liefde tot God uitmuntte, dat door uw voorbeeld, al mijne neigingen in dien afgrond van goedheid mogen wegzinken, opdat ik mij over niets bekommere dan over hetgeen Hem kan beleedigen, en ik geen anderen troost vinde dan in arbeid en lijden om Zijne liefde.

Vijfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet*; *Glorie zij den Vader* enz. Zie bladz. 22.

VIe Dag.

DE LIEFDE VAN DEN H. FRANCISCUS VOOR DEN EVENNAASTE.

Indien men in het hart van den H. Franciscus had kunnen doordringen, zou men daar een bewonderenswaardig mengsel gevonden hebben van zachtmoedigheid en liefde voor den even naaste; in zijne jeugd ontdeed hij zich van zijne kleederen om daarmede een armen soldaat te voorzien. Bij andere gelegenheden, tornde hij ze los of scheurde ze, om de stukken aan de behoeftigen te geven.

Een zijner aangenaamste bezigheden was het verzorgen der melaatschen, en hij had den hevigsten tegenzin moeten overwinnen om zich daaraan te wijden. Hij zag in de ellende van zijn evenmensch die welke Jesus voor ons leed. Ternauwernood bespeurde hij een arme, of zijne ingewanden werden door medelijden bewogen. Hij kon niet hooren morren tegen of kwaadspreken van zijn evennaaste en hij berispte gestreng degenen, die, al ware het slechts in geringe mate, aan de eer des evennaasten te kort deden. Maar het zieleheil was het voor naamste voorwerp zijner liefde. Hij zou de gansche wereld hebben willen bekeeren en zalig maken. Met dat doel, hield hij niet op te handelen en te weenen. Hij vergenoegde zich niet

met zijne leerlingen daartoe in het werk te stellen; hij arbeidde zelf aan het heil der zielen; met dat doel trok hij door provinciën en koninkrijken; en de wijngaard des Heeren, met zijn zweet besproeid, bracht wonderbare vruchten voor den hemel voort, getuige daarvan, onder anderen, de wereldlijke Derde Orde van den Heiligen Franciscus.

GEBED.

O. mijn Jesus! ik breng U warmen dank voor al het goed dat de wondervolle liefde van den H. Franciscus in de wereld gewrocht heeft. Hoe weinig tracht ik die verhevene voorbeelden van christelijke liefde na te volgen! Hoe dikwerf doet mijne eigenliefde mij de plichten der naastenliefde uit het oog verliezen. Ach! Heer, ik heb een levendig berouw over mijne hardvochtigheid. Voortaan zal ik in ieder mijner broeders mijn eigen persoon zien; en daar de zonde het grootste ongeluk is dat gebeuren kan, vraag ik dat gij U gewaardigt, o mijn God! mij te bedroeven naar uw welbehagen; maar ik vraag U ook met aandrang, de genade om ze voor zulk een groot kwaad te behoeden; want het is rechtmatig het heil der zielen boven alles te stellen, dewijl Gij daarvoor uw oneindig kostbaar leven hebt gegeven.

En gij, mijn heilige en meedoogende beschermmer, verkrijg mij een hart gelijk het uwe, dat den evennaaste niet beschouwt met de vooroordeelen der eigenliefde, maar volgens dien zotten band der liefde, welke mij met hem ver-

eenigt door de belijdenis van het christendom en door het leven en de eer des Verlossers.

Vijfmaal het *Onze Vader, Wees gegroet ; Glorie zij den Vader* enz. Zie bladz. 22.

VIIe Dag.

DE DEVOTIE VAN DEN H. FRANCISCUS VOOR DE
GEHEIMENISSEN VAN JESUS.

De vurige liefde, welke den H. Franciscus de smaak van al de goederen der wereld deed verliezen, boezemde hem de verhevenste gevoelens in omtrent de goddelijke dingen. Hij bereidde zich tot de voornaamste feesten voor door lange vasten, welke hij niet alleen door onthouding van spijs en drank, maar ook door vurige meditatiën en andere degelijke oefeningen van godsvrucht heiligde. Hij had eene groote devotie in 's Heeren geboorte. Hij vierde die eenmaal op zulke teedere en gevoelvolle wijze, dat men daarover buitenmate getroffen was. Om zijn dienaar te beloonen, verscheen de Verlosser hem onder de gedaante van een kind in de kribbe welke de H. Franciscus Hem had bereid. Deze heilige Patriark stortte bittere tranen over het lijden van Jesus Christus. Dat was zijn spiegel, zijn boek en het ge-

wone onderwerp zijner gesprekken tevens; maar de gekruisigde Jesus, hem dan ook daarvoor willende beloonen, verscheen en sprak tot hem meermalen.

Men werd van devotie doordrongen, als men hem zag communiceeren, en de onuitsprekelijke zoetheden welke hij daarbij ondervond, deden hem langzamerhand tot geestvervoering komen. Hij hield zich dikwerf bezig met de grootheden en de deugden der heilige Moedermaagd; en wanneer hij daaraan, even als aan de Engelen en de Heiligen dacht, bediende hij zich van deze overdenkingen als van zoovele levendige en vurige gebeden om zijne liefde tot God te vermeerderen.

GEBED.

O, mijn Jesus! De H. Franciscus trok uit de goddelijke geheimen, als ware mijnen des Hemels, ontzaglijke schatten van volmaaktheid; en ik meen veel te doen wanneer ik ze door de eene of andere uitwendige oefening eer, welke ik met flauwheid verricht, terwijl mijn gemoed ontrust is door duizenderlei ijdele gedachten. Ach! Heer, doe over mij het verheven licht van uw goddelijk aanschijn opgaan, en leer mij zelf uwen heiligen wil. Ik aanbid en bemin U in uw leven en in uw dood, in uwe onbevleete Moeder, in uwe Heiligen, maar gewaardig U mij zelf uwe wegen en mijne plichten te doen kennen, opdat de geest uwer wet de ziel mijner eeredienst zij, en ik een heilig leven vereenige met mijn offer van lof en dank.

En gij, H. V. Franciscus, volmaakt toonbeeld

van devotie; gij, die ter eere Gods eenige kerken deelt herstellen welke in puin vielen, help mij om weder een levende tempel te worden van den Allerhoogste, geheel vervuld met den geur eener oprechte devotie, en om den levenden God, niet slechts in woorden, maar van ganscher harte, maar met werken, maar door geheel mij zelve te loven.

Vijfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet*; *Glorie zij den Vader* enz. Zie bladz. 22.

VIIIe Dag.

DE HEILIGE WONDTEEKENEN VAN DEN H. FRANCISCUS.

Het leven van den H. Franciscus had verscheidene punten van gelijkenis met dat des Verlossers; maar de indrukking der wonden van Jesus in het lichaam van zijn godvruchtigen dienaar, was als de voltooiing en het zegel op die goddelijke gelijkvormigheid. Twee jaren vóór zijn dood, in 1223, terwijl de H. Franciscus de vasten, waardoor hij zich voorbereidde voor het feest van den H. Michael, op den berg Alverno was gaan doorbrengen, verscheen de Heer hem onder de gedaante van een schitterenden gekruisigden Seraf; en na zijn hart door

liefde gewond te hebben op het gezicht van zijne schitterende schoonheid en door geheimzinnige en onuitsprekelijk zoete woorden, wondde hij het lichaam van zijn nederigen dienaar, en drukte hem in de handen, voeten en zijde een levend teeken der wonden, welke hij aan het kruis voor het heil der wereld had ontvangen. Deze indrukking ging gepaard met eene buitengemeene smart en, door den wil des Almachtigen, leefde de Patriark nog twee jaren, die kostelijke teekens onzer verlossing bij zich dragende. Zijne handen en zijne voeten waren in het midden met nagelen doorboord; de koppen der nagelen, rood en zwart, vertoonden zich boven op de handen en de voeten; de punten, die iets langer waren en aan de andere zijden uitkwamen, waren omgedraaid en lagen op het vleesch waaruit zij staken. De wond aan de rechterzijde was rood en als met een lans doorstoken, en liet dikwijls bloed uitvloeien. De H. Franciscus was derhalve een gekruisigde onder de menschen geworden, en even als de groote Apostel, kon hij zeggen: *Ik leef; niet meer ik, maar Jesus Christus leeft in mij.*

Hebben wij niet hetzelfde voorrecht als onze Serafijnsche Vader om de heilige teekenen der Passie in ons lichaam te mogen dragen, wij hebben ten minste, even als hij, de verhevene roeping om meer bijzonder het leven van den armen, lijdenden en gekruisigden Jesus na te volgen; dien goddelijken Meester in vasten, nachtwaken, koude, naaktheid, berooving van al de zoetigheden des levens te dienen. Zoo-doende zullen wij, naar de aanbeveling des

apostels, den dood en het kruis van Jesus Christus in onze lichamen dragen, *semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes.*

GEBED.

O mijn Verlosser! wie zal U waardig kunnen loven voor zulk een bewonderenswaardig werk. Niet alleen voor den H. Franciscus hebt Gij het gedaan, maar ook voor mij en voor al de geloovigen. Gij hebt gewild dat de wonden van uwen dienaar ons de uwen zouden herinneren, en daardoor opwekken om U de liefde weder te geven, welke wij U verschuldigd zijn voor de onvergelykelijke weldaad van uw smartvol lijden. Wees in alle eeuwigheid gezegend voor die vaderlijke bezorgdheid. Gewaardig U, o mijn God, door de verdiensten van den H. Franciscus het verlangen te versterken dat die wondteekenen mij inboezemen, van aan de wereld en aan mij zelven af te sterven, teneinde eenig en alleen voor u te leven, die, door uwen dood ons het ware leven hebt willen geven.

En gij, gelukzalige Vader, vermeerder door de verhevene liefdevlammen uws harten, de vreugde welke uwe heilige wonden mij veroorzaken, opdat ik, ze met een diepen eerbied kussende, duidelijk en klaar de geheimvolle taal begrijpe in welke zij als zoovele hemelsche monden mij toeroepen: *Heb uwen God lief*, die uit overmaat van goedheid, *zich gewaardigd heeft voor u te lijden en te sterven.*

Vijfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet*; *Glorie zij den Vader* enz. Zie bladz. 22.

IXe Dag.

DE GELUKKIGE DOOL VAN DEN H. FRANCISCUS.

De dood van den H. Franciscus was een der treffendste tooneelen, welke de wereld ooit heeft aanschouwd. De Heilige bereidde zich daartoe voor door oefeningen van de verhevenste godsvrucht. In zijn laatste levensuur, herinnerde hij zich hoe de Verlosser zonder kleederen aan het kruis hing, en hij strekte zich ook op den blooten grond uit om hem na te volgen. De overste bood hem een kleed aan, zeggende dat hij het hem, bij wijze van aalmoes, als aan een arme leende, en Franciscus, tevreden dat hij tot zijn laatste oogenblik getrouw was geweest aan zijne dierbare armoede, bedankte God daarvoor. Hij liet zich de Passie volgens den heiligen Joannes voorlezen; hij bad daarna den 141^{en} psalm, die den doodstrijd eener ziel zoo goed uitdrukt en bij het laatste vers: *Heer, verlos mijne ziel uit hare gevangenis, opdat ik uwen naam lofprijze; de rechvaardigen wachten mij, opdat Gij mij de belooning zoudt geven welke Gij mij hebt voorbereid*, blies hij zacht den laatsten adem uit. Men zag deze kostbare ziel recht naar de eeuwige glorie opstijgen, als eene schoone ster die zich ten hemel verheft; zijn lichaam bleef niet langer mager en bleek, maar ongedeerd en bewonderenswaardig wit. De zwarte kleur der heilige nagelen deed de wonden der voeten en der handen uitkomen, die der zijde,

rond en rood, scheen eene frische en schitterende roos; de omstanders waren daarover getroffen en tot schreiens toe bewogen.

GEBED.

O, mijn Jesus! hoe kostbaar is de dood uwer Heiligen! Toen de H. Franciscus den zijnen zag naderen, bracht hij U levendigen dank, en in de overmaat zijner vreugde wilde hij dat zijne kloosterlingen met hem uwen lof zouden zingen. Ik dank U daarvoor van ganscher harte en, ter wille zijner glorievolle wonden, smEEK ik U mij een geheel nieuw leven te doen leiden, opdat ik alleen uwe eer op het oog hebbe als mijn enig doel in deze wereld, en gij mijn leven en mijn dood zult gelieven te heiligen en ik. door beide, het geluk moge hebben U in alle eeuwigheid te verheerlijken.

Heilige Beschermmer, ziedaar de zaligende gedachten welke uw zoete overgang van dit trandental naar het hemelsch vaderland in mij opwekt. O! hoe gelukkig eindigt degene, die den weg bewandelt, door U ingeslagen! Hoe gelukkig zou ik zijn dien te bewandelen en daarop te sterven! Wel verre dat ik den dood zou vreezen, zou ik dien beschouwen als mijn weldoener en mijn vriend; want hij zal mij bevrijden van het gevaar van God te beleedigen, en mij het geluk verzekeren van Hem eeuwig te beminnen.

Ik hoop dit van zijne genade en van uwe voorspraak. Amen.

Vijfmaal het *Onze Vader*, *Wees gegroet*; *Glorie zij den Vader* enz. Zie bladz. 22.

NOVEEN

ter eere van den Heiligen LUDOVICUS

Beschermheilige der Derde Orde.

1^e Dag.

DE DEVOTIE TOT DEN H. LUDOVICUS.

De devotie tot den heiligen Ludovicus moet den leden der Derde Orde wel dierbaar zijn; tusschen hen en dien vromen koning bestaan zeer bijzondere betrekkingen. De wereld en de zaken moede, die hem beletten zich uitsluitend aan God toe te wijden, besloot Ludovicus de teugels van den Staat aan zijn zoon overtegeven, om zich te begeven in de Orde van den heiligen Franciscus van Assisië of van den heiligen Dominicus; want hij droeg haar beide een zeer bijzondere genegenheid toe, en zeide dat indien hij zijn lichaam kon deelen, hij een gedeelte aan de kinderen van den H. Franciscus en een ander aan die van den H. Dominicus zou geven. Maar de koningin, zijne gemalin, verzette

G. BORG, AMSTERDAM.

S. LUDOVICUS.

zich ten stelligste tegen dit voornemen; zij herinnerde hem de verbintenissen bij zijne zalving aangegaan, hield hem voor dat een koning even goed den hemel kon verdienen als een kloosterling, en dat hij, het oppergezag in handen hebbende, zich daarvan moest bedienen tot het zieleheil van de anderen nog meer dan het zijne. Ludovicus begreep de degelijkheid van hare redenering, en een midden zoekende tusschen de wereld en het kloosterleven, omhelsde hij de Derde Orde van den H. Franciscus, stelde er zijn roem op om het kleed der Orde te dragen en de oefeningen te doen. Wie zou zijne getrouwheid niet bewonderen aan het dagelijksch breviergebed. Als gevangene in de Massoura, houdt hij slechts een knecht over om hem te dienen, terwijl twee geestelijken hem ter zijde staan, om hem te helpen den vromen plicht te vervullen. Welk geluk voor ons! welke glorie dat wij zulk een doorluchtigen koning, zulk een heiligen man tot beschermheilige hebben en onder onze broeders tellen! Laten wij van hem leeren onzen heiligen staat te eeren, de plichten welke hij ons oplegt met getrouwheid te vervullen, ons onophoudelijk herinnerende, dat het niet genoeg is tot eene Orde te behoren om zijne zaligheid te bewerken, maar dat men den Regel der Orde ook moet naleven en zijn geest bezitten.

GEBED.

Gewaardig U, o groote Heilige, van den troon waarop uwe deugden u geplaatst hebben, op ons uwe blikken te doen vallen. Als kinderen van den

H. Franciscus, zijn wij uwe broeders. Met vertrouwen verheffen wij onze gedachten en onze harten tot u, overtuigd dat gij in ons leden zult zien van dat groote gezin, waartoe gij het geluk hadt te behooren. Ja, gij zult ons beminnen als de oudste zoon eener familie zijne broeders en zusters liefheeft; gij zult ons een goedgunstig gehoor verleen, gij zult onze gebeden aan God opdragen. Met de uwe vereenigd, zullen zij Hem aangenaam zijn, en overvloedige zegeningen over ons doen nederdalen. Ondersteund door Zijne machtige hand, zullen wij met snelle schreden den heiligen loopbaan vervolgen, dien wij zijn ingetreden, en geen onzer zal de eindpaal niet bereiken, die de Serafijnsche H. Franciscus, onze glorierijke Vader en de uwe ons in den Hemel heeft aangewezen. Amen.

LITANIE VAN DEN H. LUDOVICUS.

Heer, ontferm U onzer!
Christus, ontferm U onzer!
Heer, ontferm u onzer!
Christus, hoor ons!
Christus, verhoor ons!
God, Hemelsche Vader, ontferm U onzer!
God, Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U
onzer!
God, Heilige Geest, ontferm U onzer!

Heilige Drievuldigheid, één God ontferm U
onzer!

Heilige Maria, bid voor ons!

Heilige Moeder Gods,

Koningin van Hemel en aarde,

Machtige Patrones der drie Orden door Fran-
ciscus gesticht,

H. Franciscus, Vader van den H. Ludovicus,

H. Ludovicus, groote Koning van Frankrijk,

H. Ludovicus, wiens onschuldige jeugd door
eene H. Moeder beschermd werd,

H. Ludovicus, wiens vorstelijke deugden uw
Koninkrijk versierden,

H. Ludovicus, Vader der armen,

Vertrooster der bedroefden,

Beschermer der verdrukten,

Toevlucht der weduwen en weezen,

IJveraar voor het Huis des Heeren,

Allergetrouwste Zoon der H. Kerk,

Navolger der deugden van den Serafijn-
schen Vader Franciscus,

H. Ludovicus, Beminnaar des Vredes,

Verachter van de ijdelheden dezer we-
reld,

Toonbeeld van boetvaardigheid,

Allerverhevenst in ootmoedigheid,

H. Ludovicus, Bewonderingswaardig om uw levendig
geloof in het allerh. Sacrament,

Brandende van liefde tot den lijdenden Jesus,

Verdediger van het H. Graf des Heeren,

Getrouwe Strijder van Christus,

Die Franciscus' kleed hooger schatte dan
uw vorstelijk purper,

Beschermheilige der Derde Orde,

Bid voor ons!

H. Ludovicus, voorbeeld van geduld in het lijden, bid voor ons!
 Vol kinderlijk betrouwen op de hulp der
 H. Moeder Gods,
 Die met blijdschap van deze wereld gescheiden zijt,
 Om uwe volharding gekroond met eeuwige glorie,
 Zoo hoog gezeteld in het Koninkrijk des Hemels.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons Heer!
 Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons Heer!
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.
 Onze Vader wees gegroet.
 V. Bid voor ons, H. Ludovicus!
 A. Opdat wij waardig mogen worden de beloften van Christus!
 V. Heer verhoor mijn gebed!
 A. En laat mijn smeeken tot u kome!

Bid voor ons!

Laat ons bidden.

O God, die Uwen Belijder, den H. Ludovicus, van het aardsche Koninkrijk tot de glorie van het Hemelrijk hebt overgevoerd: wij smeeken U door zijne verdiensten en voorspraak, maak ons deelgenoten van den Koning der koningen, Jesus Christus, Uwen Zoon, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, in de eeuwen der eeuwen. Amen.

IIe Dag.

DE GEEST DES GELOOFS VAN DEN HEILIGEN LUDOVICUS.

Het geloof, zeggen de Kerkvaders, moet niet alleen tot regel dienen van ons gelooven, maar ook van onze handelingen. Hij gelooft waarlijk, die in beoefening brengt wat hij gelooft, zegt de heilige Gregorius. Gij zegt: ik geloof, roept de heilige Augustinus uit, maar doe wat gij zegt: want dat is het geloof. Zoo nu was het geloof van den H. Ludovicus; zijn gedrag was steeds in harmonie met zijn geloof. Hij geloofde dat God de opperste grootheid is, en als hij bad, was zijn uiterlijk zoo zedig, zijn eerbied zoo diep, dat verscheidene Saracenen die hem met deze heilige oefening bezig zagen, aanstonds christen werden. Hij was zoozeer overtuigd van de waarachtige tegenwoordigheid dat hij weigerde in de H. Kapel te Parijs eene geconsacreerde Hostie te gaan zien, waarin Jesus zich als een schoon kind vertoonde: »Ik behoef niet te zien om te gelooven, zeide hij aan degenen die hem dit wonder verhaalden." Welk een ijver had hij dan ook voor de kerken waar Jesus Christus rust, en welk een eerbied als hij tot de heilige Communie naderde! Hij geloofde dat Jesus, in de goddelijke Eucharistie tegenwoordig, onze gebeden hoort en verhoort, en in de dreigende gevaren, haastte hij zich

om tot Hem te gaan. Het schip waarop hij zich met zijn geheele gezin bevond is op het punt van een hoogen storm te vergaan; terwijl alles om hem in hevige onrust verkeert, neemt hij alleen zijn toevlucht tot Jesus in het allerheiligste Sacrament des Altaars en roept tot Hem: *Heer, red ons, wij vergaan.* Hij geloofde dat de priesters de plaats bekleeden van God en de uitdeelaars zijn der heilige geheimen, en hij was vol eerbied voor hen. Op zekeren dag was hij in gesprek met zijn biechtvader, een venster gaat open, deze wil het sluiten. *Neen*, zegt de Heilige, *gij zijt de vader, ik ben de zoon, ik moet opstaan.* Hij geloofde dat zij die onrechtvaardig verkregen goed bezitten, het rijk der hemelen niet zullen binnengaan; daarom liet hij, wanneer hij een gewest doortrok, onkreukbaar rechtvaardige menschen achter, om de schade te vergoeden welke zulk een talrijke hofhouding, op haren doortocht, zou hebben kunnen veroorzaken; als hij een verren tocht ging ondernemen, deed hij afkondigen, dat hij gereed was om al de klachten te voldoen, welke men terecht tegen hem kon doen hooren. Hij geloofde dat wie zijn leven in den tijd zal willen redden, wanneer God het hem vraagt, het in de eeuwigheid zal verliezen; daarom kon het verschiet van een afgrijselijk lijden, het gevaar van een dreigenden dood hem nooit overhalen om aan zijn geweten te weerstaan. Zijn levendig geloof deed hem ook twee kruistochten ondernemen, en zich aan zooveel gevaren bloot stellen om de Katholieke Kerk te verdedigen. Gelijkt ons geloof op dat van den H. Patroon?

Is het de regel van onze gedachten, onze woorden, onze werken? Beoordeelen wij wat rondom ons geschiedt alleen naar de regelen des geloofs? Schatten wij de waarde van elk ding alleen bij het licht, dat het geloof ons daaromtrent geeft? Volgen wij niet de valsche meeningen der wereld, achten wij niet wat zij acht, verachten wij niet wat zij veracht, zonder te denken aan het oordeel dat God daarover uitspreekt, en aan hetgeen het geloof ons daarover leert? Vergelijken wij ons hier met den H. Ludovicus en schamen wij ons zijn voorbeeld zoo weinig na te volgen.

GEBED.

Het geloof, o groote Heilige, was altijd levend en vurig in u, het was als een flambouw welks licht al uwe schreden richtte, al uwe gangen verlichtte; het regelde uw gedrag in al zijne bijzonderheden; gij bracht het in beoefening zoowel in het ongeluk als in voorspoed, tot zelfs onder het zwaard der ongeloovigen, uwe vijanden. In het aanschijn van den dood, wist gij van geen wankelen; en ik ben gevallen voor een verwijt, eene spotternij! O! ik wil mij voortaan getrouw betoonen aan al de voorschriften des geloofs: moge het in mij altijd standvastig en werkdadig zijn, opdat ieder aan mijn gedrag een leerling van Jesus Christus en een kind van den Heiligen Franciscus herkenne. Dit voornemen leg ik voor uwe voeten neder; gewaardig u het aan God aan te bieden, opdat

Hij die zegene en mij de gelukkige vervulling
daarvan schenke. Amen.

Litanie bladz. 44.

IIIe Dag.

DE ACHTING VAN DEN H. LUDOVICUS VOOR ZIJNE
WAARDIGHEID VAN CHRISTEN.

Verlicht door het geloof leerde Ludovicus de hoedanigheid van christen en den eerbied dien men haar verschuldigd is, kennen. Hij begreep dat de titel van kind Gods, de schoonste zijner titels was: daarom teekende hij ook liever Lodewijk van Poissy, dan Lodewijk van Frankrijk, aldus getuigende dat het stadje waarin hij het heilig Doopsel had ontvangen, in zijne oogen de voorkeur verdiende boven het edele koninkrijk, aan welks hoofd de Voorzienigheid hem geplaatst had. Maar vooral door de beoefening van alle deugden wilde hij zijne bovennatuurlijke roeping en den rang waartoe de toepassing der verdiensten van Jesus Christus hem verheven had, eeren. Zijn leven was dan ook altijd zuiver en heilig; met de meeste oplettendheid kon men in hem de geringste fout niet ontdekken, en hij wist zijn eerste onschuld tot

zijn laatsten ademtocht te bewaren. Zooveel indruk hadden de woorden zijner moeder op hem gemaakt toen zij hem zeide: Mijn zoon, ik heb u zeer lief; maar moogt gij sterven eerder dan dat ik u bezoedeld zou moeten zien met eene enkele doodzonde.

Hoe komt het toch dat ons leven zoo weinig heeft van het leven van den H. Ludovicus? Hoe komt het, dat het door zooveel fouten ontsierd wordt? Dit is het gevolg daarvan, dat wij onze waardigheid niet kennen, dat wij onze gedachten en onze gevoelens hier laten rondkruipen in plaats van ze opgeheven te houden naar den Hemel, waar onze Vader woont.

Herinneren wij ons dus dikwerf onze hoedanigheid van kinderen Gods. Richten wij bij het begin van den dag en van onze handelingen den blik tot Hem en zeggen wij Hem: Mijn God, gij zijt mijn vader, gedooft niet dat uw kind ooit iets doe wat U zou kunnen onteeren.

GEBED.

Groote Heilige, die, vol achting voor de genade van uw doopsel, die van uw wieg tot uw graf hebt weten te bewaren, leer ons die kostbare gave hoogachten, welke ons aan de macht des duivels onttrok en ons in het bevoorrecht veld der Heilige Kerk plaatste, waar wij den dauw ontvangen die vruchten van deugd voortbrengt. Wij werden toen met het kleed des Hemels bekleed, vóórdat wij de ellenden der aarde kenden; maar wij hebben dien hemelschen tooi door de zonde verloren.

Ach! indien wij op dit oogenblik het ongeluk

hadden van daarvan beroofd te zijn, verzoen ons met God, en indien wij het geluk hebben van tot zijne vrienden te behooren, gewaardig u ons de volharding te verkrijgen. Mogen wij voortaan de hooge waarde van den staat van genade gevoelen en duizendwerf liever sterven dan toe te stemmen in het verlies van het kostbaarst goed, de waardigste aller schatten.

Litanie, bladz. 44.

IVe Dag.

HET AFGRIJZEN VAN DEN H. LUDOVICUS VOOR DE
GODSLASTERING EN HET VLOEKEN.

De H. Ludovicus, innig overtuigd van Gods grootheid en de verplichting die op ons rust om Hem te eerbiedigen, kon zijn heiligen naam niet zonder afgrijzen hooren lasteren. Hij deed dan een edict afkondigen waarbij gelast werd om degenen, die zich aan deze misdaad schuldig maakten, op de lippen te brandmerken, en die straf liet hij toepassen op een der voor- naamste inwoners van Parijs, dien hij in het openbaar had hooren godslasteren. Het volk deed beleedigende taal tegen den vorst hooren; maar deze verbood eenig onderzoek daaro- trent in te stellen, zeggende: »zij hebben

slechts tegen mij gesproken. Gave God dat ik door zelveu de straf te ondergaan, bij mijne wet bedreigd, de godslastering uit mijn rijk kon verbannen." Toen hij eenigen tijd daarna hoorde dat het volk hem toe juichte ter gelegenheid van zekere weldaden, waarmede hij het had overluden, sprak hij: »De belooning die ik van God zal ontvangen voor de verwen-schingen welke ik mij op den hals heb gehaald door de straffen op de godslasteraars toegepast, zal veel grooter zijn. Intusschen, uit eerbied voor en onderwerping aan de vertoogen welke de Paus hem deed over de gestrengheid zijner wet, stemde hij er in toe om die te verzachten, ofschoon zijn afgrijzen van de godslastering daarom niet minder groot was.

Laten wij hier eens nadenken over ons eigen verleden. Hebben wij nooit gezondigd uit gemis aan eerbied jegens Gods heiligen naam? Kennen wij ons daaraan schuldig, dan moeten wij ons vernederen voor zijne opperste majesteit: Hem nederig vergiffenis vragen voor onze fouten en onze lippen zuiveren door vurige gebeden. Wij moeten het vloeken uit onze familiën en onze gezinnen bannen, en als wij hooren vloeken, de smart die wij daarvan gevoelen aan God opdragen; wij moeten Hem bidden dat Hij de schuldigen verlichte en hun de genade schenke van het berouw en de boetvaardigheid.

GEBED.

Groote Heilige, wiens lippen zoo dikwerf deze schoone woorden spraken: »Gezegend zij

de naam des Heeren," gij begeerdet dat die heilige naam overal gekend en geprezen wierd, gij gebruiktet al uw gezag om Hem in uw koningrijk te doen eeren en eerbiedigen. Bedroefd over de godslasteringen van uwe onderdanen, zuchtte gij daarover voor God en boodt Hem, om ze te boeten, in het geheim boetedoening aan. Boezem ons iets in van het afgrijzen dat u vervulde. Ach! geef dat wij voortaan den naam des Heeren niet dan met diepen eerbied uitspreken; dat Hij dikwijls op onze lippen zweve om gezegend, nooit, nooit om gevloekt te worden. Amen.

Litanie, bladz. 44.

Ve Dag.

GETROUWHEID VAN DEN H. LUDOVICUS AAN
HET GEBED.

De H. Ludovicus achtte een enkelen graad van de genade die de heiligen vormt hooger dan het genie dat de geleerden maakt, dan de dapperheden de glorie die de helden en de groote mannen maken. Daarom ook was het gebed waardoor men dien verkrijgt steeds op zijne lippen. »Heer," riep hij uit, »de last dien

Gij mij oplegt is veel grooter dan mijne zwakheid kan dragen; ik heb mijne ziel tot u verheven, en in U mijn vertrouwen gesteld." Moet er een huwelijk worden aangegaan, even als de jonge Tobias heiligt hij het door het gebed. Als hij zich in een afschuwelijk kerkerhol bevindt, vraagt hij zijn gebedenboek. Hij bidt in zijn paleis en op het slagveld. Op den dag heeft hij zijne soldaten aangevoerd, en de gevaren met hen gedeeld; en des nachts, als zij in rust zijn, staat hij in stilte van zijn legerstede op en gaat bidden. Zulk een ijver in het gebed brengt gemor aan het hof teweeg; maar hoe schoon luidt »Ludovicus' antwoord!" De menschen zijn zonderling zegt hij; men neemt mij mijne lange gebeden zeer kwalijk en men zou niets er tegen in te brengen hebben, indien ik den tijd, daarin doorgebracht, besteedde met hazardspelen, met het jagen van wilde beesten of vogels."

Bidden wij gaarne? Maakt deze bezigheid onze geneugten uit? Smaken wij dit woord van den apostel: »Men moet altijd en zonder ophouden bidden". Kon de H. Paulus, zegt de H. Joannes Chrysostomus, ons een heilzamer raad geven, dewijl wij tegen een vijand die ons nooit met rust laat, altijd een middel bij de hand moeten hebben? Maar in welken zin moeten wij die woorden opnemen? Deze groote Kerkleeraar zegt het ons. Het leven eens christens kan een voortdurend gebed zijn. De christen bidt door zijn arbeid, wanneer hij dien aan God opdraagt; door zijn lijden, als hij het met onderwerping verdraagt; door zijne bekoringen

als hij haar weerstand biedt; door zijne verstrooiingen, als hij die afwijst; want de droefheid welke men gevoelt van niet te kunnen bidden, is een uitstekend gebed.

GEBED.

Groote Heilige, wiens ingetogenheid zoo diep en wiens gebed bijna aanhoudend was, zelfs te midden der grootste bedrijvigheid, gij hebt begrepen dat onze heiligmaking de gewichtigste zaak van allen voor ons is; dat de ondernemingen, welke ons bezighouden, nooit beter slagen dan wanneer zij God zijn toegewijd en geheiligd door het gebed. Verkrijg voor ons dat wij wel de noodzakelijkheid begrijpen waarin wij verkeeren om de goddelijke hulp onophoudelijk door onze verzuchtingen en tranen in te roepen; vraag voor ons den geest des gebeds. Wij, de dienaars van een God, die altijd zoo goed is van niemand af te wijzen, en zoo rijk dat Hij aan allen geven kan, zullen voortaan met bijzondere oplettendheid Hem zijne genade vragen, in onze twijfelingen, ons verdriet, onze beproevingen en onze bekoringen tot Hem onze toevlucht nemen, en wij hopen dat Hij, na ons op deze aarde geholpen en ondersteund te hebben, ons in den hemel zal kronen. Amen.

Litanie, bladz. 44.

VIe Dag.

DEVOTIE TOT DEN H. LUDOVICUS VOOR HET LIJDEN DES VERLOSSERS.

Men kan de devotie van den H. Ludovicus jegens het lijden van Jesus Christus gemakkelijk beoordeelen naar zijn diepen eerbied voor de heilige voorwerpen en de dagen die hem daaraan herinnerden. Hij wilde dat zijne kinderen op Vrijdag zich in hunne uitspanningen matigden. Hij zelf vastte dien dag, en op de Vrijdagen in den Advent en de Vasten at hij geen vruchten en geen visch. Toen hij vernam dat de Dominikanen, die hem de doornekroon kwamen overhandigen. Parijs naderden, ging hij hen tot vijf mijlen boven Sens, met zijne geheele hofhouding en eene talrijke priester-schaar te gemoet. Bij het zien van die heilige kroon, stortte hij zoo overvloedig tranen, dat iedereen daardoor getroffen was; daarna droeg hij dat kostbaar voorwerp langen tijd, barrevoets gaande en door zijne houding en zijne zedigheid, den diepsten eerbied aan den dag leggende. Wie zou kunnen zeggen wat er in zijn hart omging als hij op goeden Vrijdag het heilige kruis ging aanbidden! Eerst wierp hij zich op beide knieën neder en bad met vurigheid, vervolgens trad hij vooruit, knielde eene tweede en eene derde maal; eindelijk met het voorhoofd in het stof gebogen, kuste hij dit

teeken onzer verlossing met eene treffende gods-
vrucht, en ging met neergeslagen blikken naar
zijne plaats. Toen hij zegevierend Damiette
binnentrok, ging het Kruis hem vooraf; hij
vergezeldde het met ongedekten hoofd en bloots-
voets, zoodat hij veel minder op een zegevierend
vorst, dan op een openbaren boeteling geleek.
Zulk een diepe eerbied leerde zijne hovelingen
dat het kruis nog meer is dan de troon, en
dat de koningen der aarde niets zijn bij den
Koning des hemels. Laat het gezicht van het
kruis, dat zulke levendige gewaarwordingen in
de ziel van dien grooten vorst opwekte, ons hart
niet koud en ongevoelig? Hebben wij den ge-
kruisigden Jesus lief? Beweenen wij dikwijls
aan den voet des kruises onze afdwalingen en
misslagen. Doen het lijden en de vernederingen
van dien goddelijken Verlosser ons zuchten over
onzen hoogmoed en onze zinnelijkheid? Brengt
zulk een roerend schouwspel ons tot eenig offer
voor een God, die zooveel gedaan heeft om ons
zalig te maken? Helaas! neen; en het kruis
treft bijna altijd onze blikken zonder iets te
zeggen tot onze harten.

GEBED.

Gij kondet, o groote Heilige! uwe oogen niet
op het kruis vestigen zonder daarin met bloe-
dige letters deze woorden van den beminden
leerling te lezen: »God heeft de wereld zoozeer
liefgehad, dat Hij zijn eenigen Zoon ter dood
heeft overgeleverd.» En deze andere woorden,
van den Apostel: »Hij heeft zichzelf voor
ons geleverd.» Dan kwamen eene menigte he-

melsche genegenheden in uw hart op, en zoete tranen vloeiden uit uwe oogen. Hoe is het mogelijk, dat wij, die toch evenals gij, gelooven aan de liefde van den Zoon en den Vader, hen zoo weinig beminnen? Ach! onze ongevoeligheid maakt ons nu beschaamd; wij betreuren die uit geheel ons hart. Groote Heilige, bid voor ons, bied de liefde welke wij thans gevoelen aan God tot herstel voor ons vroeger ondankbaar gedrag. Ja, wij beminnen en zullen steeds beminnen een God, die om ons te verlossen, gegeeseld, bespot, gekruisigd is: Zeg Hem dat dit geen voorbijgaande, maar eene eeuwige liefde zijn zal. Amen.

Litanie, bladz. 44.

VIIe Dag.

DEVOTIE WELKE DE H. LUDOVICUS JEGENS DE
ALLERHEILIGSTE MAAGD KOESTERDE.

De devotie jegens de H. Maagd werd altoos beschouwd als een teeken van voorbeschikking; moet het ons verwonderen indien wij haar in den H. Ludovicus aantreffen. Op de Vigiliedagen voor de feesten der H. Moeder Gods vastte hij op water en brood; elken Zaterdag bracht hij drie arme grijsaards in een geheim vertrek;

hij liet ze nederzitten, knielde voor hen neder, wiesch hun de voeten, droogde ze af en kuste ze; hij diende hun vervolgens zelf aan tafel en gaf ieder hunner vier stukken geld. Dat was eene gewone en geregelde oefening; was hij daarin belet dan moest zijn biechtvader haar in zijne plaats doen.

Hebben wij, gelijk de H. Ludovicus, eene groote godsvrucht jegens de H. Maagd? Herinneren wij ons gaarne dat de stervende Jesus ons Maria tot Moeder gaf, en dat evenals die goddelijke Verlosser onze Middelaar bij zijn Vader is, uit rechtvaardigheid en verlossing, zij bij Hem onze Middelaressen is door genade en voorspraak? Wenden wij ons met vertrouwen tot haar? Hebben wij, om haar te vereeren, volhardende en regelmatige oefeningen, in de overtuiging dat Maria nooit onbeloond laat wat men ter haren dienst verricht.

GEBED.

Groote Heilige, Jesus is mijn voorspreker bij God zijn Vader, Maria bij haren goddelijken Zoon; zoudt gij kunnen weigeren zelf mijn voorspreker bij Maria te wezen? Mocht ik die goede en teederlevende Moeder kunnen beminnen gelijk gij haar bemindet! Gij zondt vurige gebeden tot haar op, gij vierdet hare feesten met godsvrucht, en ik doe zoo weinig om haar te eeren. O! ik wil heden een harer getrouwste dienaars worden; gewaardig u mijne voorspraak bij haar te zijn; draag mij aan die gezegende Maagd op; smeeke haar de hand te reiken aan een armen zondaar. Zij heeft voor zooveel an-

dere gebeden, die zalig zijn geworden, och, dat Zij ook voor mij bidde, opdat ik mijne zaligheid bewerke gelijk gij, en ik het geluk hebbe met Haar en met u het zoo zoet gezelschap van haren goddelijken Zoon te genieten. Amen.

Litanie, bladz. 44.

VIIIe Dag.

ONDERWERPING VAN DEN H. LUDOVICUS IN
HET ONGELUK.

De voorspoed, zegt een wijze, stelt de ondegden, de tegenspoed de deugden in haar volle licht. Het gaat, zegt een ander, met den brave, die gebukt is onder het ongeluk, even als met de welriekende voorwerpen: hoe meer ze gestampt, tot stof verbrijzeld worden, hoe zoeter en overvloediger de geur is, die ze verspreiden. De groote deugd van den H. Ludovicus verspreidt in den tegenspoed een nog schitterender glans dan in het geluk. Men kondigt hem eens een groot verlies aan »Noch dit verlies, o mijn God,” roept hij uit, »noch dat van mijne kroon, zouden mij kunnen doen te kort komen aan de getrouwheid, welke ik U verschuldigd ben.” Toen hij in de boeien

geslagen werd, was het eerste woord dat hij sprak: »Gij alleen, mijn God, zijt een groote Meester genoeg om te verdienen gediend te worden, zelfs dan wanneer gij uwe dienaars onder rampen doet gebukt gaan." De Sarrazenen willen, om zich een overeenkomst te verzekeren, een eed van hem eischen, dien hij in geweten niet afleggen kan. Zij treden zijne tent binnen met de zwaarden in de handen, die nog rookten van het bloed van hun vorst, dien zij vermoord hadden. »Handelt met mij naar uw believen," antwoordt met kalmte de vrome monarch; »maar ik sterf veel liever als christen, dan dat ik leef in vijandschap met God, zijne verhevene Moeder en Zijne Heiligen." Hij ziet zijn leger door eene besmettelijke ziekte wegsmelten; hij verliest niets van zijne onderwerping en van zijne standvastigheid; hij bezoekt de zieken, troost hen en bewijst hun de geringste en walgelijkste diensten. Hij verneemt den dood zijner moeder, en indien hij zijne tranen niet kan weerhouden, heeft hij toch moed genoeg om uit te roepen: »Heer, ik dank U dat gij eene moeder, die zoozeer mijne genegenheid waardig is, zoo lang hebt in het leven gehouden; het was een geschenk van uwe goedheid, gij neemt het terug; heb ik recht om mij te beklagen! Uw wil geschiede en uw Naam zij gezegend!" Wat zal men denken van zulk een heldenmoed? Geeft ons hart, als wij het ondervragen, ons de roemvolle getuigenis, dat het in het ongeluk zooveel edelmoedigheid en onderwerping zou bezitten? Wij gehoorzamen God in de lichte dingen; maar als

de wet pijnlijke offers vordert, is het uit met onze getrouwheid. Wij overtreden de heiligste voorschriften; wij verzuimen onze plichten, onze godsdienstoefeningen. Ach, indien wij wezenlijk christenen willen zijn, moeten wij vleesch en bloed in toom houden, de moeilijkheden overwinnen, en ons altijd en overal edelmoedige en trouwe leerlingen van Jesus Christus betoonen.

GEBED.

O groote Heilige! God heeft u door tal van wederwaardigheden geleid; maar hoe grooter zij geweest zijn, hoe meer geluk en glorie zij u verdiend hebben. Uit den hemel roept gij ons nu toe: Indien het lijden moeilijk is in den tijd, hoe kostbaar is het voor de eeuwigheid! het leven gaat snel voorbij, maar de Hemel blijft; het leven is een oogenblik, de Hemel is altijd. Ach! in onze vervelingen en onze smarten, zullen wij ons niet tot moedeloosheid en gemor laten leiden, maar met u uitroepen: »Mijn God, uw wil geschiede, uw Naam zij gezegend! Mijn God, gij verdient gediend te worden, zelfs dan wanneer gij uwen dienaar onder rampen doet gebukt gaan.» Dit zijn de gevoelens, deze de woorden waardoor wij aan onze droefheid lucht zullen geven. Ja, wij willen voortaan het lijden met geestvervoering aannemen en het, door de levendigheid van ons geloof, in een schat van genade en hoop veranderen. Amen.

Litanie, bladz. 44.

IXe Dag.

GELUKZALIGE DOOD VAN DEN H. LUDOVICUS.

De dood heeft niets verschrikkelijks voor den rechtvaardige; hij is het begin van zijn geluk, de dageraad van den schoonen dag der eeuwigheid. Toen de H. Ludovicus dan ook gevoelde dat zijne kwaal onherstelbaar was, werd hij niet ontroerd en verloor geen oogenblik. Nadat hij de treffendste onderrichtingen aan zijne kinderen had gegeven, nadat hij hun had op het hart gedrukt, God te vreezen, de zonde te ontvlieden, armen wél te doen, eerbied te hebben voor den godsdienst en zijne bedienaren, geduldig en onderworpen te zijn in het ongeluk, de heilige Sacramenten veelvuldig te gebruiken, omhelst hij hen teederlijk voor de laatste maal, en verzoekt dat men hem alleen late met zijn biechtvader.

Gedurende zijne ziekte heeft hij de godsdienst-oefeningen bijgewoond, maar in deze laatste oogenblikken, laat hij zijn aalmoezeniers bij zijn bed komen en bidt met hen. Hij wendt zijne blikken niet af van een kruisbeeld, dat men voor zijne oogen heeft gesteld; dikwijls laat hij het bij zich brengen en kust het vol liefde. Hij communiceert verscheidene malen gedurende zijne ziekte, en wanneer hij gevoelt dat zijne krachten hem begeven, vraagt hij om zijnen Zaligmaker. Ternauwernood kan hij zijn

verzwakt hoofd opheffen; intusschen, als hij zijn God ziet, doet hij eene laatste inspanning en knielt neder om Hem te ontvangen. »Geloof jij,» vraagt hem zijn biechtvader, »dat dit het waarachtig Lichaam van Jesus Christus is?» — »Ja,» antwoordde de heilige Koning; »ik zou het niet beter gelooven, indien ik het met mijne oogen zag, zooals de Apostelen deden op Hemelvaartsdag.» In zijn hevig lijden riep hij uit: »Geef, Heer, dat wij den voorspoed verachten, en het lijden en het ongeluk niet vreezen.» Soms riep hij Gods hulp voor zijn volk, en zeide: Heer, bewaar uw volk, maak uw volk zalig. Hij richtte zich tot den H. Dionysius, vroeg zijne voorspraak bij God in, zijne bescherming voor Frankrijk. Toen hij den dood gevoelde naderen, beval hij, dat men hem een harenkleed aantrekken en hem met asch bestrooien zou. Daarna roept hij uit: »Heer, ik zal uw huis binnengaan, ik zal U in uwen heiligen tempel aanbidden,» en hij blaast den laatsten adem uit.

Hoe zoet is het aldus te sterven! Hoe zou men dien dood beschouwende, niet verlangen zóó het leven te verlaten! Laat ons dan toch voor goed beseffen dat de dood is zooals het leven was; dat men den dood der Heiligen niet kan sterven, tenzij men geleefd hebbe zooals zij. Laten wij wel begrijpen, dat de gedachten en de genegenheden, welke ons gedurende het leven zullen hebben bezig gehouden, ons ook op het sterfbed zullen bijblijven. De H. Ludovicus bidt in zijn stervensuur, hij bemint God alleen, hij denkt er nog aan zich te versterken, boete te plegen: dat het gebed, de

liefde tot God, de boetvaardigheid onze bezigheid gedurende ons geheele leven uitmaken, en die deugden zullen op ons sterfbed onze geneugten, onze troost zijn.

GEBED.

Gedoog, o groote Heilige, dat wij, in de gedachten, uwe zuivere en heilige ziel in den hemel volgen, dat wij daar de schitterende glorie beschouwen, waarmede God u gekroond heeft. Voor een voorbijgaanden arbeid, eene eeuwige belooning, voor het lijden van een oogenblik, een ontzaggelijk gewicht van glorie! Het welbehagen van de aanbiddelijke Drie-eenheid is u voor altijd verzekerd, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest zullen u onophoudelijk overstroomen met vrede, glorie en geluk.

Gelukkig zijt gij in de haven aangeland! Werp uwe blikken op de arme ballingen; zoudt gij, die uwe broeders en zusters op aarde zóó liefhadt, hen, nu gij in den Hemel zijt, verlaten? Wees onze voorspreker, en trek ons tot u in laatste oogenblikken onzes levens. Amen.

Litanie, bladz. 44.

g-
n,
ze

e-
n
e
d
e
n
!

-
;
-
n

!
t
s

G. BORG, AMSTERDAM.

S. ELISABETHA.

NOVEEN

ter eere van de Heilige ELISABETH.

Beschermheilige van de Derde Orde.

1^e Dag.

GOVRUCHTIGE NEIGINGEN IN HARE KINDSCHIED.

Reeds in de wieg, gaf Elisabeth teekenen van de verhevene heiligheid welke zij zou bereiken en van de heldhaftige deugden, die zij zou beoefenen. De heilige namen van Jesus en Maria waren de eerste, die zij stamelde. Zij schonk eene bewonderenswaardige aandacht aan de eerste onderrichtingen in het geloof, en bad toen reeds met liefde talrijke gebeden, welke zij tot gedurende den nacht voortzette. In hare prilste jeugd schenen al hare gedachten, al hare aandoeningen zich te hebben zaamgevat in het eenig verlangen om God te dienen en alzoo den Hemel te verdienen. Een vroom instinct dreef haar dikwerf naar den voet des altaars,

en daar, voor een groot, geopend boek, ofschoon zij het nog niet kon lezen, vouwde zij hare handjes zamen en met ontbloote knieën nedergeknield, en de oogen ten hemel opheffend, hield zij zich, met groote ingetogenheid, met de overweging en het gebed onledig. Reeds op vijfjarigen leeftijd kon men haar met moeite het gebed doen eindigen. De gedachte aan God verliet haar zelfs onder hare kinderspelen niet, en al wat zij won schonk zij aan arme meisjes, onder voorwaarde dat deze eenige malen het *Onze Vader* zouden bidden. Somtijds wist zij haar te bewegen het spel te staken, om zich zelve het offer op te leggen van het genoeg dat zij daarin kon vinden.

Somtijds ook lokte zij hare speelgenooten naar den kant der kerk, en kon zij daar niet binnen gaan, dan kuste zij ten minste godvruchtig hare muren. Om zich op te wekken God te beminnen en de ijdelheid der schepselen beter te gevoelen, bracht zij hare vriendinnen naar het kerkhof, en haar de doodsbeenderen latende zien, wekte zij haar op om voor de zielen in het vagevuur te bidden. De grenzelooze liefde voor den evennaaste die zich later met haar leven zelf zou vereenzelvigen, ontvlamde reeds haar jeugdig hart; de barmhartigheid was werkelijk met haar geboren, en zij gaf al het geld en al het voedsel, dat zij zich kon verschaffen aan de arme menschen. Hare godsvrucht groeide met de jaren aan, en het behaagde God hare ziel met de grootste zijner gaven te versieren.

Welk een geur van deugd verspreidt de eerste ontsluiting van dit hart dat steeds aan God

getrouw zou blijven, en hoe zoet is het voor de ziel om die gestrengte en verhevene deugden, welke de gedachte aan Jesus Christus inboezemt, versierd te zien met al de ongekunstelde bevaligheid van de kinderjaren. Maar behoeven wij dien geur alleen te genieten en ons daarover te verheugen? Doet deze beschouwing van de H. Elisabeth, toen zij nog kind was, in ons de troostrijke herinnering van eene vrome kindschheid, of de wroegingen van kindsche jaren die reeds vol ellende waren in ons ontstaan? Had den wij niet, evenals Elisabeth in den H. Doop den kostbaren schat der onschuld ontvangen; waren wij niet herboren in Jesus Christus; waren wij niet de broeders en de erfgenamen van Jesus Christus, de tempels van den H. Geest? Hebben wij al die genaden bewaard; hebben zij in onze eerste jaren vrome neigingen tot God ingeprent? hebben wij wellicht niet te zuchten over de misslagen onzer jonge jaren, gelijk over de fouten van de latere jaren onzes levens? Ach! indien dit zoo is, dan moeten wij ons vernederen, en, om den Heer schadeloos te stellen voor die ongelukkig al te vroege ongetrouwheden, moeten wij ons beijveren, om in de zielen der kinderen de onschuld des Doopsels te bewaren, en de neigingen der christelijke godsvrucht in hen te doen ontstaan.

GEBED.

O heilige Elisabeth, ik bewonder uwe deugdzame kinderjaren, uwe volgzaamheid aan de ingevingen der genade; waarom heb ik mijne eerste kindschheid niet even heilig als gij door-

gebracht? Ik smEEK u dringend, verkrijg mij de genade om de ongelukkige neigingen te overwinnen, die mijne kinderjaren zoo schuldig hebben gemaakt; indien ik niet, evenals gij, het geluk heb gehad om het juk des Heeren reeds van mijne eerste levensjaren af te dragen, verwerf mij ten minste het geluk om het nu tot mijn laatsten ademtucht te dragen. Amen.

Litanie van de H. Elisabeth.

Heer, ontferm U onzer!
Christus, ontferm U onzer!
Heer, ontferm U onzer!
Christus, hoor ons!
Christus, verhoor ons!
God, Hemelsche Vader, ontferm U onzer!
God, Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer!
God, heilige Geest, ontferm U onzer!
Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer!
Heilige Elisabeth, bid voor ons!
Moeder van alle arme en behoeftige menschen,
Voedster der onnoozele en verlaten kinderen,
Verpleegster der zieken,
Troosteres der bedroefden,
Helpster der kranken,

Bid voor ons!

Toevlucht der weduwen en weezen, bid voor ons,
Volmaakt voorbeeld van barmhartigheid,
Uitverkoren bruid van Christus,
Maagd, tot voorbeeld van reinheid,
Gehuwde vrouw, tot voorbeeld van wel-

Bid voor ons!

gemanierdheid,
Weduwe, tot onderwijs in de christelijke
onderwerping,
Voorbeeld van volmaaktheid in drie ver-
schillende staten,

Welriekende balsem van godsvrucht,
Geurig brandoffer van liefde tot God,
Door uwe diepe ootmoedigheid, help ons, hei-
lige Moeder Elisabeth!

Door uwe vrijwillige gehoorzaamheid,
Door uwen geest van armoede,
Door uwe maagdelijke, huwelijksche en we-

Help ons, H. Moeder Elisabeth!

duwlijke zuiverheid,
Door uwe standvastige verdueligheid,
Door uwe strenge lijfskastijding,
Door uwe volkomene versterving,
Door uwe edele zelfverloochening,
Door uwe minnelijke goedertierenheid,
Door uwe uitmuntende barmhartigheid,
Door uwe onbegrensde liefdadigheid,
Door uwe hartelijke liefde jegens uwe even-
naasten,

Door uwe vurige gebeden en uwe Godsvrucht,
Door uwe brandende liefde tot God,
Door uwe volmaakte onderwerping aan Zij-
nen allerheiligsten wil,

Door uwe Driedubbele kroon,
Die reeds als kind uwen God gekend, be-
mind en gediend hebt, Elisabeth!

Die de H. Maagd en Moeder Gods, met den
H. Joannes Evangelist, tot beschermheili-
gen en tot bijstand van uw leven hebt
gekozen, Help ons, H. Moeder Elisabeth!

Die, toen gij uit uw paleis verdreven en van
uwe kinderen beroofd werdt, in lijdzzaam-
heid hebt uitgemunt,

Die om Christus alle ijdelheid der wereld
hebt versmaad,

Die om Christus uw goed aan de armen hebt
uitgedeeld,

Die om Christus tot oppassing der zieken
en onderhoud der armen gasthuizen hebt
gebouwd,

Die door uwe hulpvaardigheid vele anderen
ren daartoe hebt opgewekt,

Die de armen en zieken zelve hebt gediend,

Die niet zijt geschrikt voor de vuiligheid
van hunne wonden,

Die om Christus veracht en bespot zijt ge-
weest,

Die menige nachten in het gebed en in
tranen smeltende hebt doorgebracht,

Dat gij alle vergaderingen, die u vieren, wilt
gunstig wezen; wij bidden u, hoor ons,
H. Elisabeth!

Dat alle rijken door uwe voorspraak mildda-
dig mogen wezen, wij bidden u, hoor ons,
H. Elisabeth!

Dat alle armen door uwen bijstand verdul-
dig mogen wezen, wij bidden u, hoor ons,
H. Elisabeth!

Dat allen, die in eenen hoogen staat zijn,
naar uw voorbeeld, ootmoedig mogen we-

Help ons, H. Moeder Elisabeth!

zen, wij bidden u, hoor ons, H. Elisabeth!
Dat gij aan alle zieken tot eene christelijke
verduldigheid wilt behulpzaam wezen, wij
bidden u, hoor ons, H. Elisabeth!

Dat gij, door uwe voorspraak, aan allen, die
de zieken dienen, uw geloof, uwe verdul-
digheid en uwe liefde wilt verleen, wij
bidden u, hoor ons, H. Elisabeth!

Onze patrones en voorsprekeres, wij bidden u,
hoor ons, H. Elisabeth!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, spaar ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, verhoor ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der we-
reld, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons!

Christus, verhoor ons!

Heer, ontferm U onzer!

Onze Vader, enz.

V. Bid voor ons, H. Moeder Elisabeth!

A. Opdat wij waardig mogen worden de
beloften van Christus!

V. Heer, verhoor mijn gebed!

A. En laat mijn smeeken tot U komen.

Laat ons bidden.

Ontfermend God! verlicht de harten uwer
geloovigen, en maak, dat wij door de vurige
gebeden van de heilige Elisabeth den voor-
spoed der wereld mogen versmaden, om hier-
door altijd den hemelschen troost te genieten.
Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon,

die met U en den H. Geest leeft en regeert
in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

IIe Dag.

HARE LIEFDE VOOR DE ZUIVERHEID.

De jeugdige ziel van Elisabeth bezat de zuiverheid der lelie; geen bedervende adem verflensde immer hare schoonheid; en toch groeide die zoo zuivere lelie op en werd bewaard, ver van de beschutting welke het ouderlijk dak of de eenzaamheid van het klooster haar gewoonlijk geven. Nog kind zijnde en als wees, werd Elisabeth in eene omgeving geplaatst, waarin alles weekelijkheid en wellust ademde; zij groeide op te midden der geneugten van het hof van Thuringen, waarvan zij bestemd was de koningin te worden en waar zij opgevoed werd als bruid van den jeugdigen erfgenaam der kroon. Hoevele klippen voor eene ziel, die minder geneigd ware tot de deugd en niet zoo bekoord door de verrukkelijke schoonheden der zuiverheid. Maar Elisabeth omringt zich van al de middelen die eene zoo teedere deugd bewaren; bij het bijkans aanhoudend gebed, voegt zij de zedigheid in de kleeding; zij plaatst haar sluier zóó, dat die zooveel mogelijk haar be-

koorlijk aanschijn bedekt; zij was altijd afkeerig van de schitterende sieraden, en haalde zich daardoor zelfs zeer onaangename vervolgingen op den hals; bij het gebed en de zedigheid voegde zij de versterving, het nachtwaken en het boetekleed, teneinde haar lichaam te bedwingen en het aan de wet des geestes te onderwerpen. Altijd vreezende voor hare zwakheid, gaf zij zich twee veelvermogende beschermers, de Onbevleete Maagd, die zij als voorspreekster en toonbeeld koos, en den heiligen Joannes den Evangelist. Zij stelde de zuiverheid haars harten gaarne onder de beschutting van den moederlijken en onbevleeten mantel van Maria, en indien zij een bijzonder vertrouwen had op den leerling, dien Jesus liefhad, dan was het uithoofde van de maagdelijke zuiverheid, waarvan hij het toonbeeld was. Zij had vurig gewenscht hare maagdelijkheid gedurende haar gansche leven te bewaren en geen anderen bruidegom te hebben als Jesus-Christus, maar de wil harer bloedverwanten, die, in hare oogen, de wil Gods was, beschikte daarover anders. Toen de Voorzienigheid haar haren echtgenoot had ontruikt en haar diepbedroefde weduwe gelaten op den leeftijd van twintig jaren, weigerde zij volstandig eene nieuwe en schitterender echtvereeniging, uit liefde tot die deugd der zuiverheid, door middel van welke zij voortaan, zeide zij, de schulden harer ziel wilde voldoen.

De H. Elisabeth beschouwde haar lichaam als den tempel van Gods Geest en in dien tempel had zij geen enkel afgodsbeeld geplaatst; zij begreep dat die tempel, in den staat waarin God

hem door het heilig Doopsel en door de andere Sacramenten gesteld had, niet zonder heiligschennis kon geschonden worden. Aan wie zullen wij de bewaking van dien tempel, dien wij in ons binnenste dragen toevertrouwen? Aan de kuischheid, die, volgens het schoone woord van Tertullianus, daarvan de bewaakster en de priesteres is. Zij moet haar gezuiverd houden, haar wapenen en verdedigen, door de matigheid inwendig, door de zedigheid uitwendig! zij moet onafgebroken op het altaar, dat is in het hart, het heilig vuur van de liefde Gods onderhouden en er den wierook des gebeds branden. Maar, o tempel! o hart des menschen! hoeveel ont-heiliging zie ik in u! Keeren wij in ons zelven, zuchten wij over de afdwalingen die de afschuwelijkheden der verwoesting in die heilige plaats gebracht hebben, en wijden wij voortaan ons door de boetvaardigheid gezuiverd hart, aan God toe.

GEBED.

H. Elisabeth, gij wier hart zoo zuiver en wier ziel zoo kuisch was, en die zooveel gewaakt, zooveel gebeden en zooveel boete gedaan hebt, om de zuiverheid en de kuischheid in eene bedorvene en bedervende wereld te bewaren, verkrijg voor ons de genade, om die zuiverheid des harten als een der grootste genaden van Gods geest te beschouwen, en de kracht om, is het noodig, van alles afstand te doen, ten einde die kostbare deugd te bewaren. Dat onze harten niet slechts een godgewijde tempel, maar eene heilige

en levendig offerande in zijne tegenwoordigheid
mogen zijn.

Litanie, bladz. 70.

IIIe Dag.

HARE DEUGDEN IN DEN ECHTSTAAT.

De H. Elisabeth had geen anderen band met het leven dezer wereld behouden, dan hare liefde voor haren gemaal; maar het geloof had die liefde doen geboren worden, en zij heeft zich gevoed met de getrouwheid aan de plichten, welke het geloof den christenen leert en oplegt. Zij wist en vergat nimmer dat haar echtgenoot haar hoofd was, zooals Jesus Christus het hoofd der Kerk is; maar zij wist bovenal en vergat niet minder dat God haar al en haar laatste einde was. Uit die gedachten, welke diep in hare ziel waren ingedrukt, vloeide van den eenen kant de eerbied voort, die hare vurige genegenheid matigde, die gehoorzaamheid aan welke de genegenheid als het ware vleugels gaf, en die onveranderlijke genegenheid, die steeds bedacht was op hetgeen haren echtgenoot kon kwetsen of ongeduldig maken. Die gedachte dat de Voorzienigheid haar in dien levensstaat had geplaatst, om haar door een nog christelijker leven en door

den invloed van het voorbeeld Hem te doen eeren en dienen, boezemde haar, sedert haar huwelijk, een grooter vertrouwen in, en vermeerderde in haar de werken van godsvrucht, barmhartigheid en boetvaardigheid. Vandaar die diepe nederigheid, welke haar er toebracht om met de kenteekenen harer hooge waardigheid niet in de heilige plaats te verschijnen; dewijl zij zich niet kon gewennen aan het denkbeeld om haar voorhoofd met een gouden kroon te sieren in tegenwoordigheid van den met doornen gekroonden Jesus-Christus; vandaar de bezorgdheid om dikwijls als eene eenvoudige vrouw uit de heffe des volks plaats te nemen onder de menigte der geloovigen, zonder eenige onderscheiding als hare grootere ingetogenheid. Zoo deed het gevoel van de getrouwheid en de genegenheid jegens God en haren gemaal haar ook, gedurende het herhaald langdurig afzijn van haar echtgenoot, haar vorstelijk gewaad afleggen, en het kleed der armen aannemen, en zijn terugkeer verbeiden in het gebed, het gestrengste nachtwaken en de verstervingen. Zij vergat niet dat zij hare kinderen uit Gods hand had ontvangen, en zij voedde ze voor den hemel op. Wanneer zij, bij haar kerkgang, naar de H. Mis ging, droeg zij haar kind in de armen, om het Gode toe te wijden.

Welk een schoon toonbeeld plaatst de H. Elisabeth voor de oogen der christen vrouwen! Indien de echt een heilige staat is uit zichzelf, hoezeer is het niet te vreezen, dat de zwakheid van eene kunne die zoo licht noodlottige indrukken ontvangt, in dien staat de bron vinde van duizenderlei overtredingen, dan vooral wanneer

men meent de ijdelheid te kunnen inwilligen, die het lichaam tooit, en te kunnen toegeven aan zekere inschikkelijkheid, welke door het heilig Evangelie veroordeeld wordt! Hoe grooter de gevaren in dien staat zijn, hoe krachtiger de deugden moeten wezen, die een noodzakelijk tegenwicht stellen aan eischen welke het huwelijk schijnt te wettigen. De christen echtgenooten zouden niets te vreezen hebben, indien op het voorbeeld van de H. Elisabeth, de liefde tot God bij hen de bovenhand had op elke andere genegenheid, en indien de nederigheid en de verachting van de ijdelheden der wereld de regel waren van hun wandel.

GEBED.

H. Elisabeth, word de machtige beschermster van al de christen zielen die, gelijk gij, in de banden des huwelijks zijn verbonden: dat de glans uwer deugden voor haar een licht zij, dat hunne schreden verlicht, eene aanmoediging die haar aanspoort om u na te volgen; dat zij zich onder uwe bescherming heiligen, en dat zij, gelijk gij, in dien staat het middel mogen vinden om met meer kracht te arbeiden aan de glorie Gods en aan de heiliging der echtelieden en der kinderen. Amen.

Litanie, bladz. 70.

IVe Dag.

HARE LIEFDE TOT GOD.

Vroegtijdig had de H. Elisabeth het groote gebod van de wet begrepen en beoefend. De liefde tot God, de vrucht der heiligmakende genade, openbaarde zich reeds in hare eerste jeugd, in die vroegtijdige godsvrucht, welke haar, bij voorkeur bracht tot die werken, welke daarvan als het voedsel zijn. Zij kon haar God nog niet goed kennen, en reeds wist zij Hem te beminnen. Naarmate haar leven tot de meisjesjaren naderde, werd hare liefde tot God ook krachtiger en nam zij een bepaalder karakter aan; die liefde boezemde haar de verachting in voor de geschapen dingen, het geduld in de beproevingen, het verlangen om alles te zuiveren wat er aardisch in haar hart woonde, en al hare handelingen te heiligen tot glorie van God.

Zij wist dat die liefde hare werkelijkheid vindt in de vervulling der wet: ook trachtte zij voortdurend getrouw te blijven aan de voorschriften, welke zij bevat; en het veelvuldig gebruik der heilige Sacramenten was het voornaamste middel dat zij bezigde, om haren moed te steunen te midden der bekoringen, die haar konden verzwakken. Op het geluid der klok die de godsdienstoefening aankondigde, snelde zij naar de kerk, en daar deed zij in vurige gebeden, geheime vertrouwelijke mededeelingen aan God, die haar hart geheel bezat. Hare liefde voor den

vernederden en gekruisigden Jesus spoorde haar aan, om in zichzelf haren goddelijken Zaligmaker zoo volmaakt mogelijk na te volgen: in Zijne tegenwoordigheid, en gedurende het heilig Misoffer, ontdeed zij zich gaarne van alle sieraden, welke zij gemakkelijk kon afleggen en weder aandoen, en vooral van hare kroon. Het gezicht alleen van het kruisbeeld deed haar somtijds in bezwijming vallen, en veroorzaakte haar smarten, die haar oorsprong hadden in hare groote liefde voor Jesus-Christus. Gedurende de Goede Week en alle vrijdagen des jaars, vermeerderde hare liefde; zij deed een armenkleed aan, wiesch de voeten van bedelaars, deelde de overvloedigste aalmoezen uit, en gaf zich aan gestreng vasten over, stortte tranen en sloeg elk betoon van eerbied en eer af, dat men haar zou hebben kunnen brengen.

Gevoelen wij ons nu ook door die goddelijke liefdevlammen ontbranden, bij het gezicht van die goddelijke liefde, welke in het hart van de heilige Elisabeth een brand ontstak, wiens afschijnsel en invloed zich overal deden gevoelen en vooral aan al degenen die haar naderden? Heeft de liefde tot de wereld en tot ons zelve dien goddelijken brandoven in onze harten niet verminderd en bijna uitgedoofd? Beoordeelen wij dit naar onze werken, onze bekommering en onze verlangens; wij zullen dan wellicht bevinden dat ons hart dáár is, waar het zich een schat heeft verzameld, en is God, Jesus-Christus, de Hemel die schat? Laten wij dit ernstig overwegen in tegenwoordigheid van de Heilige Elisabeth.

GEBED.

O mijne heilige Beschermster, leen mij uw hart, of wel doe al uwe liefdevlammen tot mijn hart doordringen, opdat mijne liefde tot God eenige gelijkenis met de uwe moge hebben. Dat uwe liefde, o mijn God, voortaan mijn hart doe ontvlammen en verteeren; dat die bedriegelijke liefde tot de ijdelheid, de zonde, de wereld, en mij zelve voor altijd verdwijnen, en ik U voortaan uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel, uit al mijne krachten beminne, U, die alleen alle liefde waardig zijt. Amen.

Litanie, bladz. 70.

Ve Dag.

HARE OPNEMING IN DE DERDE ORDE.

De roep van de deugden des H. Franciscus en van de wonderbare uitwerkselen zijner heiligheid op de volken was tot Elisabeth doorgedrongen. Toen zij die hoorde verhalen, werd Elisabeth door een gevoel van geheel kinderlijke genegenheid tot den heiligen Aartsvader getrokken. Van zijn kant wekte het buitengewone leven van deze vorstin, waaromtrent Franciscus onderricht werd, bij hem bewondering en

voorliefde jegens haar op. De hemel scheen deze beide zielen, die elkander op aarde nimmer zagen, voorbestemd te hebben, om elkander reeds op deze wereld door de gevoelens eener hemelsche liefde te beminnen. Zoodra had Elisabeth niet vernomen, dat de Derde Orde was gesticht, of zij haastte zich daarin te gaan, en Franciscus zond haar, tot onderpand van zijne kostbare verovering, zijn mantel, gelijk Elias weleer deed aan zijn leerling Eliseus, en zij hing dien telkenmale om wanneer zij de eene of andere bijzondere genade wenschte te verkrijgen. Men kan niet zeggen met welke getrouwheid Elisabeth den Regel naleefde; van dat oogenblik af trachtte zij al de deugden van den religieusen staat te midden van de gevaren der wereld te oefenen. Na den dood van haren gemaal, wel verre van in ijver te verslappen, voegde zij bij hare eerste verbintenissen, een nieuwen graad van volmaaktheid, door eene plechtige professie van de drie geloften Armoede, Kuischheid en Gehoorzaamheid, waarna zij al hare goederen aan de armen uitdeelde, en het uitwendig kleet der Derde Orde aannam. Zoo groot was de achting en de liefde welke Elisabeth aan onzen Regel toedroeg. Zij vond daarin, inderdaad, een heilzamen vrees, machtig genoeg om de begeerlijkheden te onderdrukken, en de ziel in eene heilige vrijheid te stellen. Laten wij, op haar voorbeeld, dien zoo schoonen Regel lief hebben: wij zullen het aan hem danken als wij bevrijd worden van de dwingelandij van de vijanden onzer zaligheid, en snelle vorderingen zullen maken in het werk onzer heiliging.

GEBED.

O H. Elisabeth, toonbeeld van getrouwheid in het naleven van onzen Regel, verwerf ons de genade hem, naar uw voorbeeld lief te hebben, en al zijne wijsheid en voorbeelden te waar-deren. Maar dewijl wij alleen zijne weldaden zullen deelachtig worden, indien wij hem in beoefening brengen, vraag aan God, dat hij onzen wil met eene nieuwe vurigheid ontvlamme, om de verbintenissen van den Regel te houden, opdat wij aldus het eeuwige leven mogen verdienen dat onze serafijnsche Vader beloofd heeft aan degenen, die hem getrouw zullen hebben nageleefd. Amen.

Litanie, bladz. 70.

VIe Dag.

NEDERIGHEID VAN DE H. ELISABETH.

Toen de H. Elisabeth de dochter van den H. Franciscus was geworden, bekleedde zij zich met den geest welke dien aardschen Serafijn bezielde, en verborg zij, onder het arme kleed der Ter-tiarissen, de deugden welke het vordert. De nederigheid neemt de eerste plaats in haar hart in, en Elisabeth bemint die met een geheel bij-zondere genegenheid. Zij omringde zich gaarne

met de kinderen van arme vrouwen, en vertroostte zich, in het gezelschap der nederigen en der kleinen, overal de beleedigingen en de verachting welke die handelwijze haar op den hals haalde. Zij beroemde zich niet op haren rang, hare geboorte, hare rijkdommen en hare schoonheid. Gelijk Esther zuchtte zij over de noodzakelijkheid, waarin zij zich somwijlen bevond, om zich met pracht en praal te vertoonen; aan den voet der heilige altaren werden de edelgesteenten haar een ondragelijken last; zij beschouwde die als eene bespotting van de vernederingen van haren hemelschen Bruidegom, en zij stelde zich dan schadeloos door de ruwe pij en het harekleed, die door het goud en de pracht der kleederen bedekt werden. De processieën volgde zij blootsvoets en met een zedig uiterlijk. Nadat zij in de Derde Orde getreden was, en vooral na den dood van haren ongelukigen echtgenoot, gaf zij den vrijen teugel aan hare liefde voor de nederigheid; uit haar paleis, met hare kinderen verjaagd, door allen verstooten, gedwongen om haar brood te bedelen, zegent zij God om die vernederingen, en smeekt de Franciscaner monniken, die zij in hare Staten gevestigd had om een *Te Deum* te zingen, ten einde Hem te danken voor de versmadingen, welke Hij haar deed overkomen. Op zekeren dag door de onbeschofftheid eener bedelares, die zij in de dagen harer grootheid had ondersteund, in eene beek geworpen, staat zij op, en ziende dat zij met slijk bedekt is, roept Elisabeth uit: »Dat is voor het goud en de diamanten welke ik eertijds droeg.» De drie laatste jaren haars

levens waren eene voortdurende vrijwillige vernedering; in al hare rechten hersteld, deed zij daarvan weldra afstand om in de afzondering van dat nederige en onbekende leven te blijven, te midden waarvan zij zich met zooveel volmaaktheid aan de oefeningen der nederigheid overgaf, dat zij een nog smadelijker leven zou hebben geleden, indien zij het gekend had, ten einde, zeide zij, Jesus Christus van meer nabij na te volgen. Ook haar hield de wereld voor krankzinnig: ja, zij was waarlijk door dwaasheid aangetast, maar het was de dwaasheid des kruises, de wezenlijke wijsheid Gods.

Elisabeth wist dat Jesus Christus gezegd heeft: Leert van mij dat ik zachtmoedig en nederig van harte ben, en gij zult rust voor uwe zielen vinden: zij wist dat Hij zijne genade aan de nederigen heeft beloofd; van daar de heilige harts-tochtelijkheid waarmede zij de vernederingen beminde. Wij hebben diezelfde woorden gehoord; even als zij, zijn wij bekleed met het heilig kleed der boetvaardigheid, doch brengen deze woorden en dat kleed in ons dezelfde uitwerking voort? Gaat onze liefde tot de nederigheid zoover, dat wij ons zelve vergeten en verachten? Vinden de eigenliefde, eene ijdele welgevalligheid niet in eenige schuilhoek onzer harten eene woonplaats, die tot nog toe gesloten bleef voor de indrukken der nederigheid? Ach! indien wij gaarne de macht der H. Elisabeth inroepen, smeeken wij haar ons den moed te verwerven om, even als zij, als ware kinderen van den H. Franciscus te leven in de liefde tot de verachting en de verloochening van ons zelve.

GEBED.

H. Elisabeth, gij die zoo nederig waart in voorspoed en in tegenspoed, verkrijg voor mij dat ik de noodzakelijkheid van die deugd goed beseffe, dat ik de ijdelheid, het verlangen om mij te verheffen, moedig bestrijde. Ik verdien zoozeer vernederd te worden uit hoofde mijner ongerechtigheden! verkrijg voor mij dat ik mij zelve gaarne in alle dingen ter liefde Gods vernedere. Geef, o mijne heilige Beschermster, dat ik steeds op mijne lippen en in mijn hart hebbe dit gebed en deze bekentenis van den tollenaar: ontferm u mijner, o mijn God, dewijl ik een zondig mensch ben. Amen.

Litanie, bladz. 70.

VIIe Dag.

HARE ONTHECHTING EN HARE LIEFDE VOOR
DE ARMEN.

Het hoofdkenmerk van Elisabeths godsvrucht was hare onthechting aan de goederen dezer wereld. Deze heldhaftige deugd heeft haar door alle eeuwen heen, in vereening geplaatst naast den H. Franciscus van Assisië en haar den eere-naam verworven van Beschermheilige der armen. Rijk zijnde, wilde zij zelve arm worden om de

armen bij te staan in hunne ellende; dat was de gedachte die haar dagelijks en elk oogenblik bij bleef. Aan de armen wijdde zij al het over-tollige dat zij zich zelven ontzegde, ofschoon de gewoonten van hare kunne en haar stand medebrachten dat zij het genoot. Zij schonk luiers voor de jongeborenen en lijkkleeden voor de arme dooden. Zij gaf zoo edelmoedig, dat wanneer haar voorraad aldra was uitgeput, zij herhaaldelijk hare eigen kleeding aanwendde om de ongelukkigen te helpen. Maar die gaven waren niet genoeg om hare liefde voor de armen te voldoen: zij wijdde haar leven aan die persoonlijke dagelijksche, geduldige en onbekende zorgen, welke in Gods oog de kostbaarste aalmoes zijn, omdat men dan meer dan zijn geld, zich zelven geeft. Bij haar paleis was een gasthuis, waarin zij de pelgrims opnam, de zieken verzorgde en de weezen onderhield. Op zekeren dag kuste zij het hoofd van eene walgelijke zieke, die niemand durfde naderen, zij sneed haar het hoofdhaar af en wiesch haar hoofd, alsof het haar eigen kind was geweest. Niet tevreden met haar goed en haar persoon te geven, had zij de armen zóó lief, dat men haar dikwijls zag leven gelijk deze, zich met hunne grove spijzen voedende, zich met haar gewaad kleedende, en om zoo te zeggen de leerschool der armoede doorlopende. Hoe arm was die vrouw in haar rijkdom, en hoe rijk in hare armoede, roept de H. Franciscus van Sales uit! Zij dreef hare liefde tot de armoede zoover, dat zij, even als de H. Franciscus van Assisië, al hare goederen wilde afstaan, en het noodige levenson-

derhoud van deur tot deur bedelen; zij deed de kleederen der H. Armoede aan, toen zij in de Derde Orde werd opgenomen, en dewijl men haar belette om in de orde van de H. Clara te gaan, wilde zij in de wereld nog armer leven dan men in die heilige kloosters deed. Doch God wilde haar in de wereld laten om aan de volken dien glorievollen standaard der armoede te toonen, die door de dochter der koningen werd omhoog geheven, aan allen zeggende: zalig zijn de armen, want het rijk der hemelen behoort hun.

Dat is de ware geest der Derde Orde. Beschouwen wij met de H. Elisabeth de goederen der aarde als vuilnis? brengen wij die Gode ten offer door het uitdeelen van aalmoezen, door het bezoeken en verzorgen van de armen, en door het verlangen om in deze wereld het sobere en harde leven te deelen dat de armen leiden.

GEBED.

O gelukzalige Elizabeth, gij die de armen en de armoede zoozeer hebt liefgehad met het oog op Jesus Christus, die arm is geworden om onzentwil, en die zich onder het nederige gewaad der armen vertoonde; gij die, onder de indrukken van dit gevoel des geloofs, zoo arm en zoo verlaten zijt geworden, verkrijg voor ons de genade om ons van de bekommring der rijkdommen te bevrijden, om onze harten daaraan te onthechten, om de goederen dezer wereld te gebruiken, alsof wij ze niet bezaten; om als armen aan aardse genegenheden te leven en te sterven, teneinde de belooning te

verwerven, welke is beloofd aan allen, die alles zullen verlaten hebben om Jesus Christus te volgen. Amen.

Litanie, bladz. 70.

VIIIe Dag.

HAAR GEDULD.

Elisabeth, die haar geduld had doen uitblinken in het gemor te verdragen, dat eene dwaze wereld tegen hare godsvrucht deed hooren, toonde zich nog geduldiger te midden der wederwaardigheden. Toen zij door den dood van haar echtgenoot van allen steun beroofd was, ontnamen hare schoonbroeders, het oor leenende aan lafhartige inblazingen, haar het beheer over hare goederen, zooals men doet aan iemand, die dit niet richtig voert, en zij verjaagden haar uit haar paleis. Alleen gelaten, in de grootste behoefte, zag men haar het hobbelige rotspad afdalen, dat naar de stad Eisenach voerde, terwijl zij haar jongeboren kind in de armen droeg. Te midden harer onderdanen gekomen, wier moeder zij geweest was, ondervond zij van hen niets dan kwade behandeling en ondank.

Door allen verstooten, had zij geen ander toevluchtsoord dan een stal voor haar en voor

hare kinderen. Aan de jammeren en ellende van zulk eene wreedaardige verlatenheid overgegeven, was zij op het punt van onder hare smart te bezwijken, toen zij plotseling, tegen middernacht, de klok van het Franciscaner-klooster, dat zij gesticht had, voor het getijdengebed, hoorde luiden. Als door eene plotselinge ingeving gedreven, gaat zij derwaarts en smeekt de broeders den lofzang *Te Deum* te zingen, om God te bedanken voor de wederwaardigheden, welke Hij gelieft haar toe te zenden. Van dat oogenblik af houden haar tranen op te vlieten, en die heilige vreugde, welke het gevolg is van de volkomene vervulling van den goddelijken wil, heerschte sedert in hare ziel. Zoo toonde de H. Elisabeth in de beproevingen haar geduld en hare onderwerping, zoo was zij de getrouwe navolgstster van den H. Franciscus, die het volmaakt geluk deed bestaan in de verachting en het verlaten van al de schepselen.

Hebben wij nu ook dien geest van onzen Vader? Zijn wij, zoo al niet blijde, dan tenminste, onderworpen in de wederwaardigheden? Weten wij de tegenspraak en de minste kwetsing der eigenliefde te verdragen? Vragen wij, door de voorspraak van de H. Elisabeth dien geest van zachtmoedigheid en nederigheid, zonder welchen wij geen ware leerlingen kunnen zijn van een God, die zich zonder klagen heeft laten beleedigen en ter dood voeren.

GEBED.

O heilige Elisabeth! die in de beproevingen zulk eene heldhaftige zachtmoedigheid en on-

werping hebt doen uitschitteren, help ons in het voornemen dat wij vormen om voortaan de verachting en de onrechtvaardigheden der menschen zonder gemor en zonder geest van wraak te verduren. Verkrijg ons ook, door uwe voorspraak, dat wij de waarde en het nut van het lijden leeren begrijpen, opdat wij, de kruisen welke Jesus ons zal overzenden, met een geduldig hart dragende, door deze verdienen tot de eeuwige gelukzaligheid te geraken. Amen.

Litanie, bladz. 70.

IXe Dag.

HAAR DOOD.

Elisabeth bekroonde door een heiligen en stichtenden dood een leven vervuld van deugden. Op zekeren nacht, toen zij bezig was met te bidden, verscheen Jesus haar en sprak tot haar met een zeer lieflijke stem: »KOM ELISABETH, MIJNE WELBEMINDE, KOM IN HET TABERNAKEL DAT IK U VAN ALLE EEUWIGHEID HEB BEREID". Elisabeth vernam daardoor dat zij ging sterven, en toen het dag was geworden, verwijderde zij al de personen die bij haar waren, met uitzondering van haren biechtvader, eenige religieusen en een arm kind, dat zij verzorgde. »Ik wil," sprak zij, »alleen blijven met God; over mijn

uiteinde en mijn almachtigen Rechter mediteren." Zij biechtte met groote gevoelens van berouw, ontving de heilige Teerspijs en begon daarna godvruchtige onderwerpen te bespreken met eene kennis en eene welsprekendheid die al de omstanders ontroerden; terwijl zij sprak werd haar gelaat zoo schitterend verlicht, dat men haar ternauwernood kon aanzien. Tegen middernacht, gevoelende dat het leven haar ontvlood, zeide zij: »Dit is het uur waarin de H. Maagd den Verlosser baarde; dit is het uur waarin Jesus Christus van de dooden opstond, waarin Hij de gekerkerde zielen bevrijdde, Hij zal ook mijne ziel uit deze ellendige wereld bevrijden. O Maria!" voegde zij daarbij, »kom mij te hulp, het oogenblik naakt, waarop God zijne vrienden ter Bruiloft roept, waarop de Bruidegom zijne bruid komt halen." Deze woorden uitsprekende, neigde zij het hoofd, als om in een zachten slaap weg te zinken, en gaf den laatsten adem. Zoo was de dood van de H. Elisabeth. Zoo is het verscheiden van de zielen, die om zoo te zeggen vóór hun stervensuur reeds dood zijn. De dood is voor haar geene wreede scheiding meer; zij is eene onverbreekbare vereeniging met het goddelijk Voorwerp van hare liefde en haar geluk. Roepen wij onze H. Beschermster in, opdat wij haar in haar leven navolgende, ook op hare voorspraak, naar het voorbeeld, dat zij ons gaf, deze wereld mogen verlaten.

GEBED.

O onze dierbare Beschermster, H. Elisabeth,

die zoo begunstigd zijt geweest, dat gij in het gezelschap en in de omhelzing van Jesus hebt mogen sterven: kom ons bijstaan op onzen tocht naar de eeuwigheid; verdrijf op dat oogenblik onze vrees en doe onze harten zwellen door een grenzeloos vertrouwen in de goddelijke goedheid. Verkrijg ook voor ons dat wij de H. Sacramenten der Kerk mogen ontvangen, en ontvang, bij onzen laatsten snik, onze ziel en geleid die zelve voor den Opperrechter. Wij zullen aldus verdienen door Hem goedgunstig te worden aangenomen en in zijn Paradijs binnen te treden, om Hem met u te loven en te beënnigen in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Litanie, blad. 70.

INHOUD.

	Bladz.
Voorwoord	5
Novene ter eere van H. Maria Onb. Ontv. (feestdag 8 December)	7
Litanie ter eere van H. Maria Onb. Ontv.	9
Novene ter eere van den Seraphijnschen Vader H. Franciscus van Assisië (feestdag 4 Oct.)	17
Litanie ter eere van den Seraphijnschen Vader H. Franciscus van Assisië	21
Novene ter eere van den H. Ludovicus (feestdag 25 Augustus)	42
Litanie ter eere van den H. Ludovicus.	44
Novene ter eere van de H. Elisabeth (feestdag 19 November)	67
Litanie ter eere van de H. Elisabeth	70

K97747-N

